

MADDE VE GEREKÇESİ
İLE KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI KANUNU
(BİLGİ NOTU) VE
KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASINA İLİŞKİN
TERİMLER SÖZLÜĞÜ

www.kvkk.gov.tr

MADDE VE GEREKÇESİ İLE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU (BİLGİ NOTU) VE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN TERİMLER SÖZLÜĞÜ

68

**MADDE VE GEREKÇESİ İLE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI
KANUNU (BİLGİ NOTU) VE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA
İLİŞKİN TERİMLER SÖZLÜĞÜ**

KVKK Yayınları No: 68

Nisan 2025, Ankara

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Adres: Nasuh Akar Mahallesi 1407. Sokak No: 4 Çankaya/ANKARA

Telefon: 0 312 216 50 00

Web: www.kvkk.gov.tr

“Bu kitapta yer alan içeriklerin, bireysel kullanım dışında izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasaktır. Bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca yasal işlem yapılacaktır. Ürünün tüm hakları saklıdır.”

©Kişisel Verileri Koruma Kurumu

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar	8
1. Amaç	8
2. Kapsam	9
3. Tanımlar	10

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi	14
4. Genel İlkeler	14
5. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	21
6. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	25
7. Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hâle Getirilmesi	31
8. Kişisel Verilerin Aktarılması	32
9. Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler	41
10. Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğü	41
11. İlgili Kişinin Hakları	42
12. Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler	43

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Şikâyet ve Veri Sorumluları Sicili	53
13. Veri Sorumlusuna Başvuru	53
14. Kurula Şikâyet	55
15. Şikâyet Üzerine veya Resen İncelemenin Usul ve Esasları ..	56
16. Veri Sorumluları Sicili	87

BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçlar ve Kabahatler	91
17. Suçlar.....	91
18. Kabahatler	91

ALTINCI BÖLÜM

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat	95
19. Kurumun Görevleri.....	95
20. Kurumun Görevleri	96
21. Kişisel Verileri Koruma Kurulu.....	97
22. Kurulun Görev ve Yetkileri	102
23. Kurulun Çalışma Esasları	104
24. Başkan	105
25. Başkanlığın Oluşumu ve Görevleri.....	107
26. Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Uzman Yardımcıları ...	109
27. Personele ve Özlük Haklarına ilişkin Hükümler	109

YEDİNCİ BÖLÜM

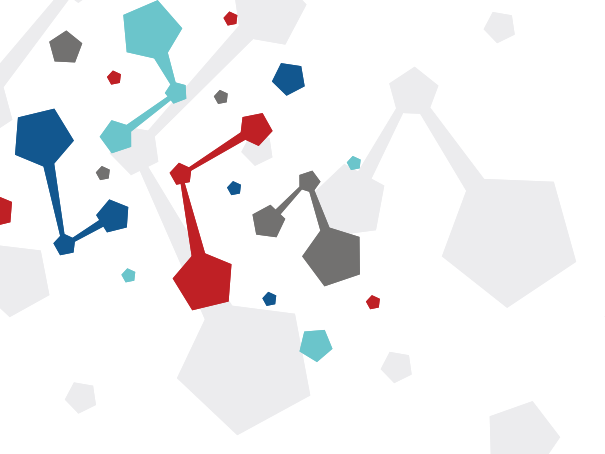
Çeşitli Hükümler	111
28. İstisnalar.....	111
29. Kurumun Bütçesi ve Gelirleri.....	114
30. Değiştirilen ve Eklenen Hükümler	114
31. Yönetmelik.....	114
32. Geçiş Hükümleri	115

TERİMLER SÖZLÜĞÜ	119
------------------------	-----

MADDE VE
GEREKÇESİ İLE
KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI
KANUNU (BİLGİ
NOTU)

"Bu çalışmada, 6698 sayılı
Kişisel Verilerin Korunması
Kanunu ve madde gerekçeleri
ile ikincil düzenlemeler
birlikte ele alınmış olup
uygulamaya yönelik olarak
madde kapsamlarının ilk
bakışta daha detaylı olarak
görülmesi ve çalışma pratiği
sağlanması amaçlanmıştır."

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

1. Amaç

Kanunun 1 inci maddesinde, Kanunun amacı belirtilmektedir. Buna göre amaç, kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınması ile temel hak ve özgürlüklerin korunmasıdır. Ayrıca kişinin mahremiyet hakkı ile bilgi güvenliği hakkının korunması da bu kapsamda değerlendirilmektedir. Bunların yansıra, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlölükleri ile uyacakları usul ve esasların düzenlenmesi de Kanunun amaçları arasında yer almaktadır.

Buna göre Kanunun amacı:

- Kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınması,
- Temel hak ve özgürlüklerin korunması,
- Kişinin mahremiyet hakkı ile bilgi güvenliği hakkının korunması
- Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlölükleri ile uyacakları usul ve esasların düzenlenmesidir.

2. Kapsam

Kanunun 2 nci maddesinde, Kanunun kapsamı belirlenmektedir. Buna göre Kanun, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacaktır. Kanunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu hukuku tüzel kişileri bakımından bir ayırım yapılmamıştır. Bu nedenle, Kanunda öngörülen usul ve esaslar hem özel kuruluşlar hem de kamu kuruluşları bakımından uygulanacaktır. Kişisel verilerin otomatik olan veya herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenmesi bakımından da herhangi bir fark öngörülmemektedir. Veri kayıt sistemi, kişisel verilere ulaşımı kolaylaştıracak şekilde ve belirli bir kriter göre yapılandırılmış kayıt sistemini ifade etmektedir. Bir dosyalama sistemi olarak nitelendirilebilecek veri kayıt sistemi sadece dijital yahut elektronik ortamda oluşturulması gereken bir sistem değildir. Veri kayıt sistemi fiziki ortamda oluşturulan kayıtlar bakımından da geçerlidir.

Belirtmek gerekir ki, otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel veriler bir veri kayıt sisteminin parçası değilse Kanun kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak, bu hüküm söz konusu verilerin kişisel veri niteliğini etkilemeyeceğinden, bu tür verilere ilişkin hukuka aykırı eylemler 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu uyarınca suç teşkil etmeye devam edecektir. Ayrıca, tüzel kişilere ilişkin bilgiler kişisel veri tanımına girmediğinden Kanunun kapsamına da girmemektedir.

Özetle, Kanunun Kapsamında;

- Kişisel verileri işlenen gerçek kişiler,
- Kişisel verileri tamamen veya kısmen otomatik olan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler,
- işisel verileri, herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler

yer almaktadır.

3. Tanımlar

Kanunun 3 üncü maddesinde, Kanunda yer alan belli başlı terimlerin tanımı yapılmıştır. Buna göre;

Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Yalnızca ad, soyad, doğum tarihi ve doğum yeri gibi kişinin kesin teşhisini sağlayan bilgiler değil, kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin bilgiler de kişisel veridir. Bir kişinin belirli veya belirlenebilir olması, mevcut verilerin herhangi bir şekilde bir gerçek kişiyle ilişkilendirilmesi suretiyle, o kişinin tanımlanabilir hale getirilmesini ifade eder. Bu durum, kişinin fiziksel, ekonomik, kültürel, sosyal veya psikolojik kimliğini ifade eden somut bir içerik taşıması veya kimlik, vergi, sigorta numarası gibi herhangi bir kayıtlarla ilişkilendirilmesi sonucunda kişinin belirlenmesini sağlayan tüm halleri kapsar.

Kişisel verilerin işlenmesi, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin par-

çası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder. Diğer bir ifadeyle kişisel verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlemler veri işleme faaliyetidir.

İlgili kişi, kişisel verisi işlenen gerçek kişidir.

Veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olanlardır. Gerçek kişiler, kamu kurumları, şirketler, dernekler veya vakıflar gibi tüzel kişiler veri sorumlusu olabilir.

Veri işleyen, veri sorumlusu adına kişisel verileri kendisine verilen talimatlar çerçevesinde işleyen gerçek veya tüzel kişilerdir. Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi aynı zamanda hem veri sorumlusu, hem de veri işleyen olabilir. Örneğin, bir muhasebe şirketi kendi personeliyle ilgili tuttuğu verilere ilişkin olarak veri sorumlusu sayılırken, müşterisi olan şirketlere ilişkin tuttuğu veriler bakımından veri işleyen olarak kabul edilecektir.

Veri kayıt sistemi, kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini ifade etmektedir. Bu sistemler elektronik ya da fiziki ortamda oluşturulabilir. Buna göre, veri kayıt sisteminde kişisel veriler, ad, soyad veya kimlik numarası üzerinden sınıflandırılabileceği gibi, kredi borcunu

ödemeyenlere ilişkin oluşturulacak sınıflandırma da bu kapsamda değerlendirilecektir.

Açık rıza, ilgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak ve sadece o işlemle sınırlı olarak verdiği onay beyanıdır.

Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, verilerin başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesini ifade etmektedir. Bu kapsamda, elde kalan veri üzerinden bir izleme yapılarak başka verilerle eşleştirme ve destekleme sonrasında verinin kime ait olduğu anlaşılabiliyorsa, bu verinin anonim hale getirildiği kabul edilemez.

Başkan, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanıdır.

Kurul, Kişisel Verileri Koruma Kuruludur.

Kurum, Kişisel Verileri Koruma Kurumudur.

www.kvkk.gov.tr

İKİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ

4. Genel İlkeler

Kişisel verilerin hukuka uygun olarak işlenebilmesi için uyulması gereken genel ilkeler Kanunun 4 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Kişisel veri işleme faaliyetlerinde her zaman gözetilmesi gereken bu ilkeler;

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma,
- Doğru ve gerektiğinde güncel olma,
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme,
- İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma,
- İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme

olarak sıralanmaktadır.

Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma ilkesi:

Hukuka uygunluk, veri işleme faaliyetinin, Kanuna ve ilgili diğer yasal düzenlemelere aykırı olmamasıdır. Dürüstlük, ilgili kişinin haberi olmadan hiçbir şekilde kişisel verisinin toplanmaması ve işlenmemesi, kişisel verilerin ilgili kişi bakımından bir hak-sızlığa yol açacak şekilde kullanılmaması, makul beklentisinin karşılanması ve toplanma amacının aşılmasıdır.

Hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olma ilkesi, diğer ilkeleri de kapsayıcı bir özelliğe sahiptir. Hukuka uygunluk, genel olarak hukuk normlarına ve evrensel hukuk ilkelerine uygunluktur. Hukuka uygunluğun kapsamı geniştir, mevzuata uygunluk da buna dâhildir. Örneğin, kanuna aykırı bir uygulama aynı zamanda hukuka aykırılığı beraberinde getirir.

Dürüstlük kurallarına uygunluk; hukukumuzda Medeni Kanunun 2 nci maddesinde düzenlenen dürüstlük kuralının, kişisel veriler işlenirken ihlal edilmemesidir. Bu ilke kişisel veriler işlenirken, hakkın kötüye kullanılmamasına ilişkin yasağa riayet edilmesini gerektirmektedir. Dürüstlük kuralı, kişilerin haklarını kullanırken güven kurallarına uygun ve makul bir kimseden beklenen şekilde davranılmasını ifade eder. Dürüstlük kuralının sınırları, her somut olayda objektif bir kimseden beklenerek davranışa göre belirlenir, kişilerin sübjektif durumu göz önüne alınmaz. Dürüstlük kuralına aykırılığın söz konusu olduğu durumlarda kişi hakkını kullanmakta ve bu hakkın sınırları içinde davranmakta, ancak hakkın amacına aykırı şekilde hareket etmektedir.

Kişisel verilerin korunması açısından ise dürüstlük kuralı, kişilerin kendilerine veri işleme konusunda izin ya da emir veren hukuk kurallarına dayanarak gerçekleştirdikleri fillerde, bu hukuk kuralının amacına göre mümkün olan en az miktarda veri işlemleri, ilgili kişilerin öngöremeyeceği biçimde hareket etmemeleri gibi davranışları gerektirir.

Veri sorumlularının, ilgili kişilerin çıkarlarını ve makul beklentilerini göz önüne almaları dürüstlük kuralının gereğidir. Haklı bir gerekçe olmaksızın ilgili kişinin özel hayatının gizliliğini, onurunu ihlal edecek şekilde veri işlenmesi şüphesiz bu ilkeye aykırılık teşkil edecektir. Örneğin, özel hayatın gizliliği çerçevesinde makul olmayan verinin, ilgili kişiden talep edilmesi veya bunun veri sorumlusu tarafından dürüstlük kurallarına aykırı olarak işlenmesi bu ilkeye aykırıdır.

Dürüstlük kuralı, veri korumanın diğer ilkeleri aracılığı ile somutlaştırılmıştır. Bu ilkelere riayet edilmeksizin veri işlenmesi dürüstlük kuralına dolayısıyla hukuka uygun veri işlenmesine aykırı olacaktır.

Doğru ve gerektiğinde güncel olma ilkesi:

Kişisel verilerin doğruluğunun ve güncelliğinin önemini vurgulayan bu ilke ile Kanunda öngörülen, ilgili kişinin verilerin düzeltilmesini talep etme hakkı uyumludur. Kişisel verilerin doğru ve güncel bir şekilde tutulması, veri sorumlusunun çıkarına uygun olduğu gibi ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerinin korunması açısından da gereklidir. Kişisel verilerin doğru ve gerektiğinde güncel olmasının sağlanması noktasında aktif özen yükümlülüğü; veri sorumlusu eğer bu verilere dayalı olarak ilgili kişiyle ilgili bir sonuç doğuruyor ise geçerlidir (örneğin kredi verme işlemleri). Bunun dışında veri sorumlusu her zaman ilgili kişinin bilgilerini doğru ve güncel olmasını temin edecek kanalları açık tutmalıdır.

Kişilerin, güncel olmayan veya yanlış tutulan kişisel verileri nedeniyle maddi ve manevi zarar görmesi mümkündür. Örneğin veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı bir telefon numarasının doğru olmaması ya da artık ilgili kişi tarafından kullanılmıyor olması o kişiye ilişkin gerçek bir veriyi yansıtmadığından hatalı sonuçların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Yine, adres bilgisi yanlış kaydedilen bir kişinin kendisine ait tebligatları zamanında alamaması veya tebligatın yanlış kişiye yapılması durumlarında ilgili kişi maddi ve manevi zarar görebilmektedir. Bu ilke ile hem ilgili kişinin haklarının hem de veri sorumlusunun menfaatinin korunması gözetilmektedir.

Kişisel verilerin doğru ve güncel tutulabilmesini teminen; kişisel verilerin elde edildiği kaynaklar belirli olmalı, kişisel verilerin toplandığı kaynağın doğruluğu test edilmeli, kişisel verilerin doğru olmamasından kaynaklı talepler göz önünde bulundurulmalı ve bu kapsamda makul önlemler alınmalıdır.

Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme ilkesi:

Veri sorumlusunun, veri işleme amacının açık ve kesin olarak belirlemesini ve bu amacın meşru olmasını zorunlu kılmaktadır. Veri sorumlularının, belirtilen amaçlar dışında veri işlemleri halinde, bu fiillerinden dolayı sorumlulukları doğacaktır. Amacın meşru olması; veri sorumlusunun işlediği verilerin, yapmış olduğu iş veya sunmuş olduğu hizmetle bağlantılı ve bunlar için gerekli olması anlamına gelmektedir. Örneğin, bir hazır giyim mağazasının, müşterilerinin kimlik ve iletişim bil-

gilerini işlemesi meşru amaç kapsamındayken, kan gruplarının işlemesi meşru amaç kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Kişisel verilerin işleme amaçlarının belirli, açık ve meşru olması ilkesi;

- Kişisel veri işleme faaliyetlerinin ilgili kişi tarafından açık bir şekilde anlaşılabilir olmasını,
- Kişisel veri işleme faaliyetlerinin hangi hukuki işleme şartına dayalı olarak gerçekleştirildiğinin tespit edilmesini,
- Kişisel veri işleme faaliyetinin ve bu faaliyetin gerçekleştirilme amacının belirliliğini sağlayacak detayda ortaya konulmasını

sağlamaktadır.

Kişisel verileri işleme amaçlarının sadece veri sorumlusu tarafından bilinmesi ya da tahmin edilebilir olması bu ilkeye aykırıdır. Kişisel veri işleme amaçlarının açıklandığı hukuki işlem ve metinlerde (açık rıza, aydınlatma, ilgili kişinin başvurularını cevaplama, veri sorumlusu siciline başvuru gibi) belirlilik ve açıklık ilkesine uyumda hassasiyet gösterilmeli, teknik ve hukuki terminoloji kullanımından kaçınılmalıdır. Bu esasa uygun davranma aynı zamanda dürüstlük ilkesine uyum bakımından da önemlidir.

Kişisel verilerin, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ilkesi:

İşlenen kişisel verilerin, belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesine elverişli olmasını, amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili

olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçınılmasını gerektirmektedir. Sonradan ortaya çıkması muhtemel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik veri işlenebilmesi için, kişisel verilerin işlenme şartlarının ayrıca sağlanmış olması gerekecektir. Yine işlenen veri, sadece amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olanla sınırlı tutulacaktır.

Ölçülülük ilkesi, veri işleme ile gerçekleştirilmesi istenen amaç arasında makul bir dengenin kurulması anlamına gelmektedir. Yani veri işlemenin, amacı gerçekleştirecek ölçüde olması demektir. Örneğin, kredi kartı başvurusunda bulunan kişiden sosyal hayatına ve sosyal faaliyetlerine yönelik tercihleri konusunda bilgi talebinde bulunulması ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil edecektir.

Kişisel verilerin, ancak ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi:

Bu ilkeye göre, ilgili mevzuatta verilerin saklanması için öngörülen bir süre varsa veri sorumluları bu süreye uyacak, böyle bir düzenleme yoksa veri sorumluları verileri ancak işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edebilecektir. Bir kişisel verinin daha fazla saklanması için geçerli bir sebep olmaması durumunda, veri sorumlusu söz konusu veriyi silecek, yok edecek veya anonim hale getirilecektir. Gelecekte kullanma ihtimalinin varlığına dayanarak veri saklanamayacaktır. Veri sorumlusu, Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca sicile kayıt için

başvuru yaparken kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi bildirmek zorundadır.

Kişisel verilerin “*amaçla sınırlılık ilkesi*”nin bir gereği olarak işlendikleri amaç için gerekli olan süreye uygun olarak muhafaza edilmesi gerekir. Bu konuda, veri sorumlusu, idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür. Kanunun 12 nci maddesinde de belirtildiği gibi veri sorumlusu; kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

Bununla ilgili olarak veri sorumlusu, kişisel veri saklama ve imha politikası ve esaslarını oluşturmak, saklama süreleri ve muhafazada uygulamaya alınacak teknik ve idari tedbirleri belirlemek ve kişisel verilerin bu esaslara uygun olarak muhafazasını sağlamakla yükümlüdür.

5. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları

Kanunun 5 inci maddesi ile kişisel verilerin işlenme şartları düzenlenmektedir. Bu düzenleme gereğince, kural olarak kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaklanmıştır. Maddenin (2) numaralı fıkrasında ise ilgili kişinin açık rızası olmasa dahi kişisel verilerin işlenebileceği durumlar öngörülmektedir.

Buna göre;

- a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
- b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
- c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
- ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
- d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması,
- e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmenin zorunlu olması,
- f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması

durumlarında, ilgili kişinin açık rızası gerekmeksizin kişisel verilerin işlenmesi mümkündür.

Kanunlarda açıkça öngörülen hallerde açık rıza aranmaksızın kişisel veri işlenebilecektir. Örneğin, kolluk tarafından bir suç soruşturması sebebiyle, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 5 inci maddesi uyarınca şüphelilerin parmak izlerinin alınması, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu uyarınca Adalet Bakanlığının kişilerin ceza mahkûmiyetlerine ilişkin verilerini işlemesi gibi durumlarda açık rızaya gerek yoktur.

Rızanın açıklanamadığı ya da geçerli olmadığı hallerde, kişilerin hayat veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması şartıyla kişisel verilerin işlenebileceği öngörülmektedir. Örneğin kişinin şuurunun yerinde olmadığı veya akıl hastası olması sebebiyle rızasının geçerli olmadığı bir durumda, hayat veya beden bütünlüğünün korunması amacıyla, tıbbi müdahale yapılması sırasında, kişisel verileri işlenebilecektir. Yine hürriyeti tahdit edilen bir kişinin kurtarılması amacıyla, kendisinin veya şüphelinin taşımakta olduğu telefon, bilgisayar, kredi kartı, banka kartı veya diğer teknik bir araç üzerinden yerinin belirlenmesi amacıyla gerekli kişisel verileri işlenebilecektir.

Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla kişisel veri işlenebilecektir. Örneğin, yapılan bir sözleşme gereği paranın ödenmesi için alacaklı tarafın hesap numarası alınabilecektir. Yine bir bankayla kredi sözleşmesi yapılması sırasında bankanın, o kişiye ait maaş bordrosunu,

tapu kayıtlarını, icra borcu olmadığına dair belgeyi edinmesi bu kapsamda değerlendirilecektir.

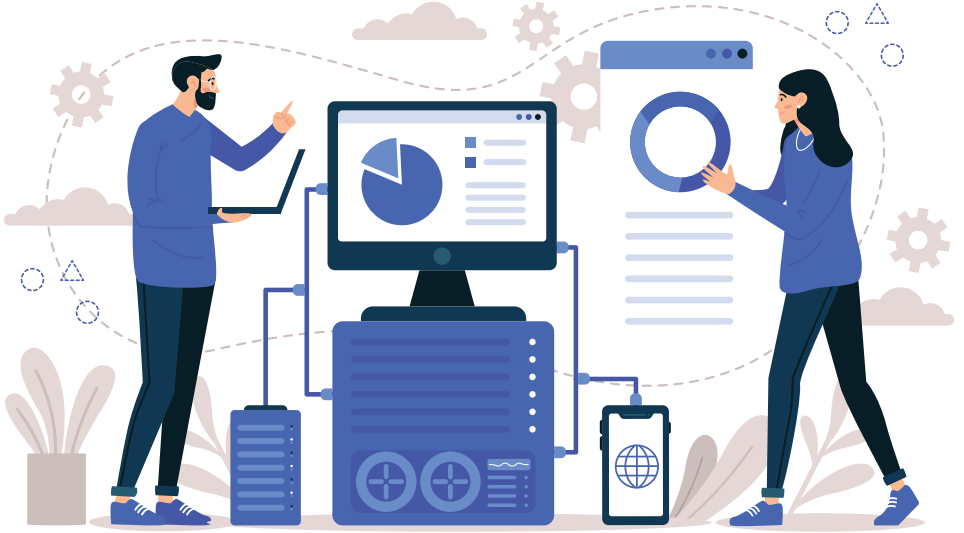
Veri sorumlusu, hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olan verileri, ilgili kişinin rızası olmasa dahi işleyebilecektir. Örneğin bir şirketin çalışanına maaş ödeyebilmesi için banka hesap numarası, evli olup olmadığı, bakmakla yükümlü olduğu kişiler, eşinin çalışıp çalışmadığı, sosyal sigorta numarası gibi verileri işlemesi bu kapsamda değerlendirilecektir.

İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilen bir başka ifadeyle herhangi bir şekilde kamuoyuna açıklanmış olan kişisel verilerin açık rıza bulunmaksızın işlenebilmesi mümkündür. Burada, korunması gereken hukuki yararın ortadan kalktığı kabul edilmektedir.

Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işleminin zorunlu olması durumunda da açık rıza bulunmaksızın kişisel veriler işlenebilecektir. Bu bağlamda, bir şirketin kendi çalışanı tarafından açılan bir davada ispat için bazı verileri kullanması veya kısıtlı bir kişinin haklarının korunması amacıyla vasiinin veya kayyımın, kısıtlının mali bilgilerini tutması hukuka uygun sayılacaktır.

İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması durumunda yine açık rıza aranmaksızın kişisel veriler işlenebilecektir. Buna göre, örneğin bir şirket sahibi çalışanlarının temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek

kaydıyla, çalışanların terfileri, maaş zamları yahut sosyal haklarının düzenlenmesi gibi amaçlarla kişisel verileri işleyebilecektir. Bu durumda, kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel ilkelere uyulması ve veri sorumlusu ile ilgili kişinin menfaat dengesinin gözetilmesi gerekmektedir.

6. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları

Kanunun 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında; kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veri olarak düzenlenmektedir. Burada, sayılan kişisel verilerin, başkaları tarafından öğrenildiği takdirde ilgili kişinin mağdur olabilmesine veya ayrımcılığa maruz kalabilmesine neden olabilecek nitelikte veriler olmaları dikkate alınmakta ve bu sebeple bu türden veriler özel nitelikli (hassas) veri olarak kabul edilmektedir.

7499 sayılı Kanunun 33 üncü maddesiyle Kanunun 6 ncı maddenin (2) numaralı fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Maddenin (3) numaralı fıkrası gereğince, özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi yasaktır.

Ancak;

- a) İlgili kişinin açık rızasının olması,
- b) Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
- c) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin, kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,

- ç) İlgili kişinin alenileştirdiği kişisel verilere ilişkin ve alenileştirme iradesine uygun olması,
- d) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması,
- e) Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlarca, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla gerekli olması,
- f) İstihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardım alanlarındaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için zorunlu olması,
- g) Siyasi, felsefî, dini veya sendikal amaçlarla kurulan vakıf, dernek ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tâbi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla; mevcut veya eski üyelerine ve mensuplarına veyahut bu kuruluş ve oluşumlarla düzenli olarak temasta olan kişilere yönelik olması

durumlarından birinin varlığı halinde özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi mümkündür.

İlgili kişinin açık rızasının bulunması halinde özel nitelikli kişisel verileri işlenebilecektir.

Kanunlarda açıkça öngörülen hallerde özel nitelikli kişisel veriler işlenebilecektir. Örneğin, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu

uyarınca ceza mahkûmiyetine ilişkin verilerin işlenmesi ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 5 inci maddesi uyarınca kişilerin parmak izlerinin alınması gibi durumlarda özel nitelikli kişisel veriler açık rıza bulunmaksızın işlenebilecektir.

Rızanın açıklanamadığı ya da geçerli olmadığı hallerde, kişilerin hayat veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması şartıyla özel nitelikli kişisel verilerin işlenebileceği öngörülmektedir. Örneğin, herhangi bir sebeple bilinç kaybından ötürü rızasını açıklayamayacak durumda olan kişinin hayatının veya beden bütünlüğünün korunması amacıyla mahsus olarak kan grubu ve geçirilen hastalıklar gibi özel nitelikli kişisel verileri işlenebilecektir.

İlgili kişinin özel nitelikli kişisel verilerini alenileştirmesi halinde, bu verilerin alenileştirme iradesine uygun olarak işlenmesi mümkün hale gelmektedir. Örneğin, bir kişinin acil durumlarda kullanılması için, herkesçe erişilebilir bir alanda paylaşmış olduğu kan grubu ve alerji bilgileri gibi kişisel verilerinin bu amaca uygun olarak işlenmesi ve kullanılması hukuka uygun kabul edilecektir.

Özel nitelikli kişisel veriler; bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması halinde işlenebilecektir. Örneğin, iş sözleşmesinin sona ermesinden sonra açılması muhtemel davalarda savunma hakkının kullanılması bakımından işverenin eski işçisine ait sağlık verilerini saklamaya devam etmesi bu kapsamda değerlendirilebilecektir. Aynı şekilde, engelli bir kişinin özel tüketim vergisinden istisna olarak araç

alma hakkından yararlanabilmesi için bu kişinin engelli raporunun vergi dairesi tarafından işlenmesi de bu kapsamda değerlendirilecektir.

Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesinin gerekli olması, durumlarında da özel nitelikli kişisel veriler işlenebilecektir. Buna göre, Sağlık Bakanlığı ile her türlü sağlık kuruluşunun ve Sosyal Güvenlik Kurumunun (3) numaralı fıkra yazılı amaçlarla tuttukları veriler ve kayıtlar bu kapsamda değerlendirilecektir.

İstihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik veya sosyal hizmetler ile sosyal yardım alanındaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için zorunlu olması durumlarında da özel nitelikli kişisel veriler işlenebilecektir. Örneğin, 4857 sayılı İş Kanunuyla işverenlere verilen engelli veya hükümlü çalıştırma yükümlülüğünün yerine getirilebilmesi bakımından kişilerin sağlık verilerinin veya ceza mahkûmiyetine ilişkin verilerinin işverenlerce işlenmesi bu kapsamda değerlendirilecektir. Aynı şekilde, diyaliz hastalarına sunulan sağlık kuruluşuna taşıma hizmetinin yerine getirilebilmesi için kişinin sağlık raporunun işlenmesi de mümkün olacaktır.

Siyasi, felsefi, dini veya sendikal amaçlarla kurulan vakıf, dernek veya diğer kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumlar tarafından, özel nitelikli kişisel verilerden bazılarının işle-

nebilmesi mümkündür. Buna göre, bu kuruluş ve oluşumlar, mevcut ve eski üyeleri ile bu kuruluş ve oluşumlarla düzenli olarak temas halinde olan kişilerin özel nitelikli verilerini, kuruluş amaçlarına ve tabi oldukları mevzuata uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla işleyebileceklerdir. Örneğin, bu kuruluş ve oluşumların mevcut üyelerinin yanı sıra eski üyeleri ve düzenli olarak bağış yapmak suretiyle kendisiyle temas halinde olan kişilerin bu durumlarına ilişkin bilgiyi işlemesi hukuka uygun kabul edilecektir. Aynı şekilde bir sendika, kendi faaliyet alanına ve amacına ilişkin olarak sadece sendika üyeliğiyle ilgili verileri işleyebilecektir. Buna karşın sendika üyelerinin sağlık veya dinine yönelik kişisel verileri, faaliyet alanıyla ve amacı ile ilgisi olmaması sebebiyle işlenemeyecektir.

Maddenin (4) numaralı fıkrası gereğince, her halde, özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır. Bu kapsamda, “*Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemler*” ile ilgili Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31.01.2018 tarihli ve 2018/10 sayılı kararı 07.03.2018 tarihli ve 30353 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

7. Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hâle Getirilmesi

Kanunun 7 nci maddesi ile kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi düzenlenmektedir. Buna göre, 6698 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen işlenmesini gerektiren sebepler ortadan kalkmışsa, söz konusu kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine silinecek, yok edilecek veya anonim hale getirilecektir.

Maddenin (2) numaralı fıkrası gereğince, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır. Buna göre, örneğin Adli Sicil Kanununda verilerin silinmesini veya yok edilmesini düzenleyen hükümler Kanuna göre öncelikli olarak uygulanacaktır.

Maddenin (3) numaralı fıkrasında kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Bu kapsamda, Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik 28.10.2017 tarih ve 30224 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrası-

na göre kişisel verilerin yok edilmesi, kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Son olarak Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesidir.

8. Kişisel Verilerin Aktarılması

Kanunun 8 inci maddesi ile kişisel verilerin, üçüncü kişilere aktarılması düzenlenmektedir. Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendinde tanımlanan genel nitelikteki kişisel veriler ile 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan özel nitelikli (hassas) kişisel veriler bu madde kapsamında aktarılabilecek verilerdir. Kanunun 9 uncu madde başlığı “*kişisel verilerin yurtdışına aktarılması*” olarak düzenlendiğinden 8 inci maddede belirtilen üçüncü kişiler yurtiçindeki kişiler olarak, yapılacak aktarım ise yurtiçinde gerçekleşecek veri aktarımı olarak anlaşılmalıdır.

Maddenin (1) numaralı fıkrasında, kural olarak kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılamayacağı düzenlenmiştir.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin aktarılabileceği durumlar düzenlenmiştir. Buna göre;

- a) Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında sayılan işleme şartlarından en az birinin bulunması,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla Kanunun 6 ncı maddesinin (3) numaralı fıkrasında belirtilen şartlardan birinin bulunması;

- Sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikli kişisel veriler bakımından kanunlarda öngörülmesi,
- Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler bakımından kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi hâlinde

ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin aktarılması mümkündür.

Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi ile kişisel verilerin aktarılması veya devralınması eylemleri veri işleme faaliyeti olarak tanımlandığından, burada da kişisel verilerin işlenmesi için ya Kanunun 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince ilgili kişinin açık rızasının bulunması ya da Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası ve 6 ncı maddesinin (3) numaralı fıkrasında düzenlenen veri işleme şartlarından en az birinin bulunması ve özel nitelikli veriler bakımından yeterli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Maddenin (3) numaralı fıkrası gereğince, kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

9. Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması

7499 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kanunun 9 uncu maddesi ile kişisel verilerin yurtdışına aktarılması düzenlenmektedir. Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendinde tanımlanan genel nitelikteki kişisel veriler ile 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan özel nitelikli (hassas) kişisel veriler bu madde kapsamında aktarılabilecek verilerdir. Maddenin (1) numaralı fıkrasına göre kişisel verilerin veri sorumluları ve veri işleyenler tarafından yurt dışına aktarılabilmesi için kural olarak, Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerindeki veri işleme şartlarından birinin varlığı ve kişisel verilerin aktarılacağı ülke, uluslararası kuruluş veya ülke içerisindeki sektörler hakkında yeterlilik kararı verilmiş olması gerekmektedir.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında yeterlilik kararının alınma usulü düzenlenmektedir. Buna göre, Kurul ihtiyaç duyması halinde ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş almak suretiyle yeterlilik kararını en geç dört yılda bir değerlendirecektir. Bu süre zarfında Kurul tarafından verilen yeterlilik kararının değerlendirilmemesi durumunda yeterlilik kararı geçerliliğini korumaya devam edecektir. Aynı fıkra gereğince Kurul, değerlendirme sonucunda veya gerekli gördüğü diğer hallerde yeterlilik kararını ileriye etkili olmak üzere değiştirebilecek, askıya alabilecek veya kaldırabilecektir. Fıkra düzenlenenen dört yıllık

süre düzenleyici süre olup, Kurul bu süre dolmadan da yeterlilik kararım gözden geçirebilecektir.

Maddenin (3) numaralı fıkrasında yeterlilik kararı verilirken Kurulun öncelikle dikkate alacağı ölçütler düzenlenmektedir. Sayılan bu ölçütler tahdidi nitelikte olmayıp, Kurul yeterlilik kararı verirken gerekli gördüğü başkaca hususları da dikkate alabilecektir. Buna göre yeterlilik kararı verilirken;

- a) Kişisel verilerin aktarılacağı ülke, ülke içerisindeki sektörler veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye arasında kişisel veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumu.
- b) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin ilgili mevzuatı ve uygulaması ile kişisel verilerin aktarılacağı uluslararası kuruluşun tâbi olduğu kurallar.
- c) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkede veya uluslararası kuruluşun tâbi olduğu bağımsız ve etkin bir veri koruma kurumunun varlığı ile idari ve adli başvuru yollarının bulunması.
- ç) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin veya uluslararası kuruluşun, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili uluslararası sözleşmelere taraf veya uluslararası kuruluşlara üye olma durumu.
- d) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin veya uluslararası kuruluşun, Türkiye'nin üye olduğu küresel veya bölgesel kuruluşlara üye olma durumu.
- e) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler.

dikkate alınır.

Maddenin (4) numaralı fıkrasında, hakkında yeterlilik kararı bulunmayan ülkelere kişisel veri aktarılması bakımından Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün ilgili hükümleri nazara alınarak yeni yöntemler getirilmektedir. Buna göre hakkında yeterlilik karar bulunmayan ülke, uluslararası kuruluş veya ülke içerisindeki sektörlerle, 5 inci ve 6 ncı maddelerdeki veri işleme şartlarından birinin varlığı halinde, aktarımın yapılacağı ülkede de ilgili kişinin haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının bulunması şartıyla, aşağıda sayılan "uygun güvencelerden" birinin sağlanması halinde veri sorumluları ve veri işleyenler tarafından kişisel veriler yurt dışına aktarılabilir. Bu güvenceler;

- a) Yurt dışındaki kamu kurum ve kuruluşları veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında yapılan uluslararası sözleşme niteliğinde olmayan anlaşmanın varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.
- b) Ortak ekonomik faaliyette bulunan teşebbüs grubu bünyesindeki şirketlerin uymakla yükümlü oldukları, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler ihtiva eden ve Kurul tarafından onaylanan bağlayıcı şirket kurallarının varlığı.
- c) Kurul tarafından ilan edilen, veri kategorileri, veri aktarımının amaçları, alıcı ve alıcı grupları, veri alıcısı tarafından alınacak teknik ve idari tedbirler, özel nitelikli kişisel veriler için alınan ek önlemler gibi hususları ihtiva eden standart sözleşmenin varlığı.

ç) Yeterli korumayı sağlayacak hükümlerin yer aldığı yazılı bir taahhütnamenin varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.

şeklinde belirlenmiştir.

Yurt dışındaki kamu kurum ve kuruluşları veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında uluslararası sözleşme niteliğinde olmayan anlaşmanın varlığı ve Kurulun aktarıma izin vermesiyle yurtdışına veri aktarılması mümkün olabilecektir. Buna göre, Ülkemizdeki bir kamu kurumunun yabancı ülkedeki ilgili kamu kurumuyla belli alanda yapacağı işbirliği protokolü çerçevesinde, Kurulun izin vermesi şartıyla, karşılıklı yapılacak faaliyetlerin gerektirdiği kişisel verilerin yurt dışındaki kamu kurumuna aktarılması mümkün hale gelecektir.

Aynı teşebbüs grubundaki şirketlerin uymakla yükümlü oldukları ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler ihtiva eden Kurulun onayladığı bağlayıcı şirket kurallarının varlığı halinde, 5 inci ve 6 ncı maddedeki veri işleme şartlarından birinin bulunması kaydıyla, Kuruldan ayrıca izin almaya gerek olmadan bu şirketler arasında veri aktarımı yapılabilecektir. Böylece Kurulca onaylanmış bağlayıcı şirket kurallarını haiz bir teşebbüs grubunun Ülkemizdeki şirketinden, aynı grubun yabancı ülkedeki şirketine Kuruldan ayrıca izin alınmaksızın veri aktarılması mümkün olacaktır.

Kurul tarafından ilan edilen standart sözleşmenin imzalanması suretiyle ayrıca bir izne ihtiyaç olmaksızın veri aktarılması mümkün olabilecektir. Standart sözleşme; veri kategorileri, veri aktarımının amaçları, alıcı ve alıcı grupları, veri alıcısı tarafından alınacak teknik ve idari tedbirler, özel nitelikli kişisel veriler için alınan ek önlemler gibi hususları ihtiva edecektir.

Yeterli korumayı sağlayacak hükümlerin yer aldığı yazılı bir taahhütnamenin varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi durumunda da yeterlilik kararı bulunmayan bir ülkeye kişisel veri aktarılabilecektir.

Maddenin (5) numaralı fıkrasında, standart sözleşmenin, imzalanmasından itibaren beş iş günü içinde veri sorumlusu veya veri işleyen tarafından Kişisel Verileri Koruma Kurumuna bildirilmesi düzenlenmiştir.

Maddenin (6) numaralı fıkrasında, yeterlilik kararı bulunmayıp ve dördüncü fıkra da öngörülen uygun güvencelerden birinin sağlanamadığı aşağıda sayılan istisnai durumlarda; arızı olmak kaydıyla, diğer bir ifadeyle tek veya birkaç sefer ve süreklilik taşımayacak şekilde, yurt dışına veri aktarılmasına imkân sağlanmıştır. Bu çerçevede arızı olmak kaydıyla;

- a) İlgili kişinin, muhtemel riskler hakkında bilgilendirilmesi kaydıyla, aktarıma açık rıza vermesi.
- b) Aktarımın, ilgili kişi ile veri sorumlusu arasındaki bir sözleşmenin ifası veya ilgili kişinin talebi üzerine alınan sözleşme öncesi tedbirlerin uygulanması için zorunlu olması.

- c) Aktarımın, ilgili kişi yararına veri sorumlusu ve diğer bir gerçek veya tüzel kişi arasında yapılacak bir sözleşmenin kurulması veya ifası için zorunlu olması.
- ç) Aktarımın üstün bir kamu yararı için zorunlu olması.
- d) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için kişisel verilerin aktarılmasının zorunlu olması.
- e) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için kişisel verilerin aktarılmasının zorunlu olması.
- f) Kamuya veya meşru menfaati bulunan kişilere açık olan bir sicilden, ilgili mevzuatta sicile erişmek için gereken şartların sağlanması ve meşru menfaati olan kişinin talep etmesi kaydıyla aktarım yapılması.

hallerden birinin varlığı halinde kişisel veriler yurt dışına aktarabilir. Örneğin, Türkiye'deki bir şirketin yurt dışında bulunan bir şirketle arızı olarak gerçekleştirmeyi düşündüğü ticari faaliyet bakımından muhatap şirketle irtibat halinde olacak çalışanlarına ilişkin bilgileri paylaşması bu kapsamda değerlendirilecektir.

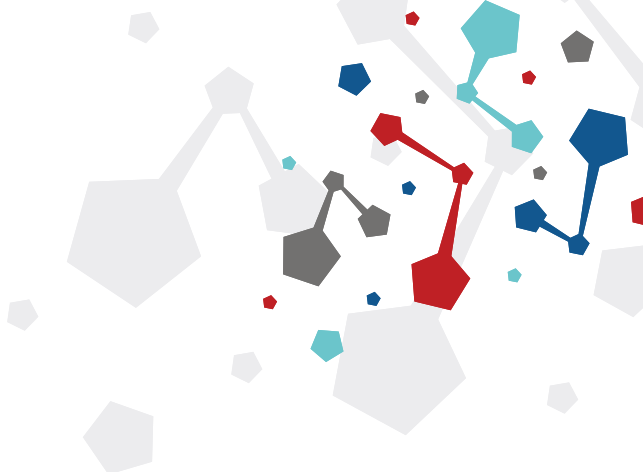
Maddenin (7) numaralı fıkrayla özel statüleri dikkate alınarak, kamu kurum ve kuruluşlarının kamu hukukuna tabi faaliyetlerine (6) numaralı fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinin uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Maddenin (8) numaralı fıkrasında, kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasından sonraki aktarımlar bakımından da bu Kanundaki güvencelerin sağlanacağı ve bu madde hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

Maddenin (9) numaralı fıkrasında; uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye'nin veya ilgili kişinin menfaatinin ciddi şekilde zarar göreceği durumlarda ancak ilgili kamu kurum veya kuruluşunun görüşü alınarak Kurulun izniyle kişisel verilerin yurt dışına aktarılabileceği düzenlenmiştir.

Maddenin (10) numaralı fıkrası gereğince, kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır. Buna göre, örneğin 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uluslararası bilgi değişimi konusunda Malî Suçları Araştırma Kurulu Başkanına yetki veren 12 ve 19 uncu maddeleri öncelikli olarak uygulanacaktır.

Maddenin (11) numaralı fıkrası gereğince, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenlenmesi hüküm altına alınmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

10. Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğü

Kanunun 10 uncu maddesi veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenlemektedir. Buna göre; veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, veri işleme amacı, işlenen verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği, veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile Kanunun 11 inci maddesinde sayılan diğer hakları konusunda ilgili kişiyi bilgilendirecektir.

Bu madde uyarınca veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce yerine getirilmesi gereken aydınlatma yükümlülüğü kapsamında uyulacak usul ve esasları belirlemek üzere hazırlanan Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ 10.03.2018 tarihli ve 30356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

11. İlgili Kişinin Hakları

Kanunun 11 inci maddesinde kişisel verisi işlenen kişinin Kanunun ifadesiyle ilgili kişinin hakları sayılmaktadır. Buna göre, herkes veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme,
- b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- c) Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- e) Kanunun 7. maddesinde öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- f) Maddenin (d) ve (e) bentlerinde belirtilen düzeltme, silme ve yok etme talepleri doğrultusunda yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- h) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme

haklarına sahiptir.

12. Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler

Kanunun 12 nci maddesi ile veri sorumlusunun, veri güvenliğinin sağlanmasına ilişkin yükümlülükleri düzenlenmektedir.

Maddenin (1) numaralı fıkrası gereğince veri sorumlusu, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ile verilerin muhafazasını sağlamak için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlü tutulmaktadır.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında; kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi durumunda, veri sorumlusunun maddenin (1) numaralı fıkrasında belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumlu olacağı düzenlenmektedir. Buna göre, veri sorumlusunun şirketine ilişkin kayıtların bir muhasebe şirketi tarafından tutulması örneğinde, (1) numaralı fıkrafta sayılan kişisel verilerin işlenmesine ilişkin tedbirlerin alınması hususunda veri sorumlusu, muhasebe şirketiyle birlikte müştereken sorumlu olacaktır.

Maddenin (3) numaralı fıkrasında, Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlama ve kişisel verilerin Kanunda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenmesi amacıyla veri sorumlusunun kendi kurum veya kuruluşunda gerekli denetimleri yapma veya yaptırma yükümlülüğü düzenlenmektedir.

Maddenin (4) numaralı fıkrasında, veri sorumlusu ve veri işleyeninin sır saklama yükümlülüğü düzenlenmektedir. Buna göre,

veri sorumlusu ile veri işleyenler, öğrendikleri kişisel verileri Kanun hükümlerine aykırı olarak başkalarına açıklayamayacak veya şahsi çıkarları için kullanamayacaklardır. Bu yükümlülük, söz konusu kişilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam edecektir.

Maddenin (5) numaralı fıkrasında ise işlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi halinde, veri sorumlusunun bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildireceği düzenlenmektedir. Kurul, gerekmesi halinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yolla ilan edebilecektir. Bu fıkra kapsamında yapılacak veri ihlal bildirimine ilişkin olarak, kişisel veri ihlali bildirim usul ve esaslarına ilişkin 24.01.2019 tarih ve 2019/10 sayılı Kurul kararı, Kurumun internet sitesinde duyurulmuştur.

Kişisel Veri ihlali Bildirim Usul ve Esaslarına ilişkin Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kararı

Karar Tarihi : 24/01/2019

Karar No : 2019/10

Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında veri sorumlusunun; Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,

- Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik

ve idari tedbirleri almak zorunda olduğu, (5) numaralı fıkrasında ise, işlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusunun bu durumu en kısa sürede ilgilisine ve Kişisel Verileri Koruma Kuruluna (Kurul) bildireceği, Kurulun, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebileceği hükme bağlanmıştır.

Veri ihlal bildirimlerinde, Kurula ve ihlalden etkilenmiş kişilere bildirim yapılmasındaki amacın, ihlal nedeniyle bu kişiler hakkında ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçların bir an önce önüne geçilmesi veya en aza indirilmesine imkan verecek önlemler alınmasını sağlamak olduğu, öte yandan 6698 sayılı Kanuna kaynak teşkil eden Avrupa Birliği'nin 95/46/EC sayılı Direktifini ilga eden Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde de veri ihlal bildirimlerine ilişkin olarak Direktifin aksine detaylı düzenlemelere yer verildiği dikkate alındığında Kurul tarafından bu konuda alınacak kararlar arasında herhangi bir uyumsuzluğa mahal verilmemesi ve uygulamada bir standartlaşma sağlanabilmesini teminen; Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 24.01.2019 tarih ve 2019/10 sayılı Kararı ile;

- Kanunun 12 nci maddesinin (5) numaralı fıkrasının 'işlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgilisine ve Kurula bildirir....' hükmünde yer alan 'en kısa sürede' ifadesinin 72 saat olarak yorumlanmasına ve bu kapsamda veri sorumlusunun bu durumu öğrendiği ta-

rihten itibaren gecikmeksizin ve en geç 72 saat içinde Kurula bildirmesine, veri sorumlusunca söz konusu veri ihlalinden etkilenen kişilerin belirlenmesini müteakip ilgili kişilere de makul olan en kısa süre içerisinde, ilgili kişinin iletişim adresine ulaşılabiliriyorsa doğrudan, ulaşılamıyorsa veri sorumlusunun kendi web sitesi üzerinden yayımlanması gibi uygun yöntemlerle bildirim yapılmasına,

- Veri sorumlusu tarafından Kurula haklı bir gerekçe ile 72 saat içinde bildirim yapılamaması halinde, yapılacak bildirimle birlikte gecikmenin nedenlerinin de Kurula açıklanmasına,
- Kurula yapılacak bildirimde aşağıda yer verilen “Kişisel Veri ihlal Bildirim Form”unun kullanılmasına,
- Formda yer alan bilgilerin aynı anda sağlanmasının mümkün olmadığı hallerde, bu bilgilerin gecikmeye mahal verilmeksizin aşamalı olarak sağlanmasına,
- Veri sorumlusu tarafından veri ihlallerine ilişkin bilgilerin, etkilerinin ve alınan önlemlerin kayıt altına alınması ve Kurulun incelemesine hazır halde bulundurulmasına,
- Veri işleyen nezdinde bulunan kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi halinde, veri işleyenin bu konuda herhangi bir gecikmeye yer vermeksizin veri sorumlusuna bildirimde bulunmasına,
- Veri ihlalinin yurtdışında yerleşik veri sorumlusu nezdinde yaşanması halinde, bu ihlalin sonuçlarının Türkiye’de yerleşik ilgili kişileri etkilemesi ve ilgili kişilerin sunulan ürün ve

hizmetlerden Türkiye’de faydalanmaları durumunda, bu veri sorumlusu tarafından da aynı esaslar çerçevesinde Kurula bildirimde bulunulmasına,

- Veri ihlali gerçekleşmesi halinde veri sorumlusu tarafından kendi nezdinde kimlere raporlama yapılacağı, Kanun kapsamında yapılacak bildirimler ile veri ihlalinin olası sonuçlarının değerlendirilmesi hususunda, kendi nezdindeki sorumluluğun kimde olduğunun belirlenmesi gibi konuları içeren bir veri ihlali müdahale planı hazırlanarak belirli aralıklarla bu planın gözden geçirilmesine

karar verilmiştir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

.....
Bu maddenin (5) numaralı fıkrası kapsamında bugüne kadar ilan edilen veri ihlal bildirimleri:
.....

.....
13 Şubat 2025 Yayın Tarihli Kamuoyu Duyurusu
(Veri İhlali Bildirimi)

Asilkar Hızlı Kargo Taşımacılık Ticaret Anonim Şirketi
.....

Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun “Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası “İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.” hükmünü amirdir.

Veri sorumlusu sıfatını haiz Asilkar Hızlı Kargo Taşımacılık Ticaret Anonim Şirketi tarafından Kurula iletilen veri ihlal bildirimlerinde özetle:

- Yetkisiz kişi/kişiler tarafından sistem kullanıcılarının kullanıcı adı ve parola bilgileri ele geçirilerek, hizmet alınan Ajannet Bilişim Hizmetleri Sanayi Ticaret Ltd. Şti. terminal sunucularına uzak bağlantıyla kullanıcı hesaplarına erişildiği,
- İhlalin 30.01.2025 tarihinde başladığı ve 03.02.2025 tarihinde whatsapp üzerinden gönderilen mesaj ile tespit edildiği,
- Söz konusu saldırı sonucu yalnızca dosya ismi olarak kullanılmış 16 çalışan/kullanıcının ad ve soyad bilgisine yetkisiz erişim sağlandığı; yalnızca terminal sunucuya yetkisiz erişim gerçekleştiğinden, bu dosyalar içindeki uygulamayı kullanabilmeleri için ilave kullanıcı adı ve parola bilgisi girmeden verilere program üzerinden erişilemediği,
- Ajannet Bilişim Hizmetleri Sanayi Ticaret Ltd. Şti. tarafından veri sorumlusuna, *"...alınan dataların içerisinde kargo alıcı adı, soyadı, adresi ve gönderi içeriği bilgilerinin bulunabileceği tespit edilmiştir..."* şeklinde bilgilendirme yapıldığı,
- İlgili kişilerin; şahsen başvuru, noter vasıtasıyla *"İkitelli Osb Mahallesi Giyim Sanatkarları 1a Blok Sokak No: 1 A Blok/420 Başakşehir/İstanbul"* tebligat adresinden, asilkarhizlikargo@hs01.kep.tr Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresinden, kvkk@asilkargo.com e-posta adresinden ve 0850 477 3474 numaralı çağrı merkezi üzerinden veri ihlali ile ilgili bilgi alabileceği

bilgilerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmekle birlikte, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 13.02.2025 tarih ve 2025/353 sayılı Kararı ile söz konusu veri ihlal bildiriminin Kurumun internet sayfasında ilan edilmesine karar verilmiştir.

08 Şubat 2024 Yayın Tarihli Kamuoyu Duyurusu
(Veri İhlali Bildirimi)
Karel İletişim Hizmetleri A.Ş.

Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun “*Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler*” başlıklı 12 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası “*İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgilisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.*” hükmünü amirdir.

Veri sorumlusu sıfatını haiz Karel İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından Kurula iletilen veri ihlal bildirimlerinde özetle;

- Veri sorumlusunun 03.02.2024 tarihinde fidye yazılım saldırısına maruz kaldığı,
- İhlal sonucunda veri sorumlusunun kullandığı muhasebe yazılımının veri tabanı, firma/abone ismi ve borç/alacak bakiyesi ile veri sorumlusunun finansal bilgilerini içeren birkaç dokümanın saldırgan tarafından şifrelendiği ve ele geçirildiği,

- İhlalden etkilenen kişi gruplarının aboneler/üyeler, müşteriler ve potansiyel müşteriler olduğu,
- İhlalden etkilenen kişisel veri kategorilerinin kimlik (ad, soyad, TC kimlik numarası) ve iletişim (adres, telefon numarası ve e-posta adresi) olduğu,
- İhlalden etkilenen ilgili kişi sayısının tahmini 1254 olduğu, tespit çalışmalarının devam ettiği,
- İlgili kişilerin destek@kareliiletisim.com.tr e-posta adresi ve 0 (800) 666 0 666 numaralı telefon aracılığıyla veri sorumlusundan kişisel veri ihlali hakkında bilgi alabileceği bilgilerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmekle birlikte, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 08/02/2024 tarih ve 2024/227 sayılı Kararı ile söz konusu veri ihlal bildiriminin Kurumun internet sitesinde ilan edilmesine karar verilmiştir.

18 Ocak 2024 Yayın Tarihli Kamuoyu Duyurusu
(Veri İhlali Bildirimi)
Dirk Rossmann Mağazacılık Ltd.Şti.

Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun “Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası “İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.” hükmünü amirdir.

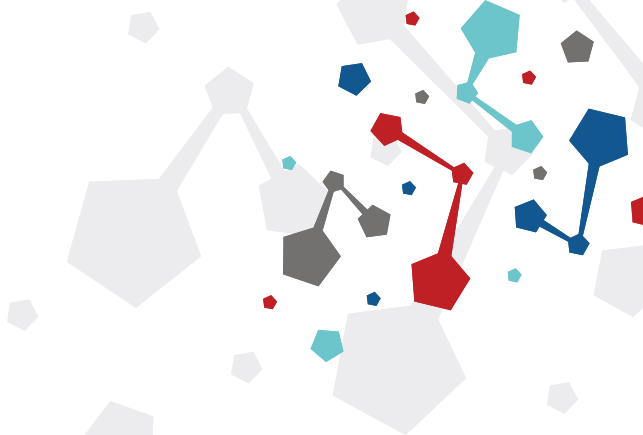
Veri sorumlusu sıfatını haiz Dirk Rossmann Mağazacılık Ltd. Şti. tarafından Kurula iletilen veri ihlal bildirimlerinde özetle;

- İhlalin veri sorumlusuna ait internet sitesinde 27.12.2023 ile 09.01.2024 tarihleri arasında alışveriş yapan site kullanıcılarının verilerinin ele geçirilmesi ile gerçekleştiği,
- İhlalin site panelini yöneten üçüncü taraf teknoloji firması yetkilisinin parolasının ele geçirilmesi sonucunda gerçekleştiği,
- İhlalin veri sorumlusu tarafından gerçekleştirilen rutin güvenlik kontrolleri sırasında tespit edildiği,
- İhlalden etkilenen kişi ve kayıt sayısının henüz tespit edilemediği,
- İhlalden etkilenen kişisel veri kategorilerinin henüz tespit edilemediği,
- İlgili kişilerin e-posta ve çağrı merkezi aracılığıyla veri sorumlusundan kişisel veri ihlali hakkında bilgi alabileceği

bilgilerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmekle birlikte, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 18/01/2024 tarih ve 2024/119 sayılı Kararı ile söz konusu veri ihlal bildiriminin Kurumun internet sitesinde ilan edilmesine karar verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BAŞVURU, ŞİKÂyet VE VERİ SORUMLULARI SİCİLİ

13. Veri Sorumlusuna Başvuru

Kanunun 13 üncü maddesinde, ilgili kişinin veri sorumlusuna başvuru yolu düzenlenmektedir.

Maddenin (1) numaralı fıkrasına göre, ilgili kişilerin Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini, öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur. İlgili kişilerin, taleplerini veri sorumlusuna yazılı olarak ya da Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle iletebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, veri sorumlusuna başvuru usul ve esasları ile işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde alınacak ücret ile ilgili esasları belirlemek üzere hazırlanan Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ 10.03.2018 tarihli ve 30356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında, talebi alan veri sorumlusunun; ücretsiz olarak veya işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi halinde, Kurul tarafından belirlenen tarife göre, alacağı ücret mukabilinde en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde talebi incelemesi, kabul veya gerekçesini açıklayarak reddet-

mesi, ayrıca cevabın ilgili kişiye bildirmesi öngörülmektedir. Veri sorumlusunun gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişisi de olabileceği ve bu sayılanların 7201 sayılı Tebligat Kanununa tabi olmamaları dikkate alınarak, veri sorumlusunun cevabını ilgili kişiye “*bildirmesi*” hükme bağlanmaktadır. Bu bildirim, bir ispat sorunu olup gerektiğinde yargı mercilerince ele alınacaktır. 7201 sayılı Kanuna tabi kurum ve kuruluşların bu bildirimleri anılan Kanun hükümleri uyarınca resmi tebligat yoluyla yapacakları ise açıktır.

Maddenin (3) numaralı fıkrası gereğince, veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder. Veri sorumlusu cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

14. Kurula Şikâyet

Kanunun 14 üncü maddesi ile Kurula şikâyet yolu düzenlenmektedir. Buna göre; Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında yapılan başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetinde bulunabilir.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında, Kanunun 13 üncü maddesinde düzenlenen başvuru müessesesinin zorunlu bir başvuru yolu olduğu ve bu yol tüketilmeden şikâyet yoluna gidilemeyeceği hükme bağlanmaktadır. Böylece uyuşmazlıkların belirli bir kısmının veri sorumluları tarafından giderilmesi ve bu suretle Kurulun yoğun bir iş yüküyle karşı karşıya kalmasının önlenmesi amaçlanmaktadır. Başvuru yoluna gitmenin zorunlu, şikâyet yoluna gitmenin ise ihtiyari olması sebebiyle, başvurusu zımnen veya açıkça reddedilen ilgili kişinin bir yandan Kurula şikâyetinde bulunabilmesi, diğer yandan doğrudan adli veya idari yargı yoluna gidebilmesi mümkün olacaktır.

Maddenin (3) numaralı fıkrası ile kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkının saklı tutulduğu düzenlenmektedir. Bu kapsamda, veri sorumlusunun hukuki statüsüne göre ilgililer adli ya da idari yargıda dava açabileceklerdir.

15. Şikâyet Üzerine veya Resen İncelemenin Usul ve Esasları

Kanunun 15 inci maddesi ile Kurul tarafından yapılacak incelemenin usul ve esasları düzenlenmektedir.

Maddenin (1) numaralı fıkrası gereğince, Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi halinde resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar. Bu inceleme şikâyete ya da resen öğrenilen şikâyet konusuna münhasır olacaktır. Kurulun resen genel inceleme yetki ve görevi bulunmamaktadır.

Maddenin (2) numaralı fıkrası gereğince, 01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler incelemeye alınmayacaktır.

Maddenin (3) numaralı fıkrası gereğince, veri sorumluları, devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, talep edilen bilgi ve belgeleri Kurula on beş gün içinde göndermek veya gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

Maddenin (4) numaralı fıkrası gereğince, şikâyet üzerine Kurul talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır. Buna göre, şikâyet tarihinden itibaren altmış günlük sürenin geçmesiyle idari yargıda dava açma süresi başlayacaktır. Kurulun, şikâyet üzerine yapacağı inceleme için altmış günlük süre öngörülmüş ise de resen yapacağı incelemeler yönünden herhangi bir süre öngörülmemektedir.

Maddenin (5) numaralı fıkrası gereğince, şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

Maddenin (6) numaralı fıkrası gereğince, şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde Kurul, bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.

Maddenin son fıkrası ile telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, Kurula, veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verme yetkisi tanınmıştır.

Bu maddenin (6) numaralı fıkrası kapsamında

Kurulun aldığı ilke kararları:

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun

16/10/2018 Tarihli ve 2018/119 Sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 16/10/2018

Karar No : 2018/119

Konu Özeti : Veri sorumluları ve veri işleyenler tarafından ilgili kişilerin e-posta adreslerine veya SMS ya da çağrı ile cep telefonlarına reklam bildirimleri/aramaları yönlendirilmesinin önüne geçilmesini teminen ilke kararı alınması

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) hükümlerine aykırı olarak ilgili kişilerin açık rızaları alınmaksızın e-posta adreslerine veya SMS veya çağrı ile cep telefonlarına reklam bildirimleri/aramaları geldiği hususunda Kişisel Verileri Koruma Kurumuna (Kurum) intikal eden çok sayıda başvuru ile bu kapsamda yürütülmekte olan incelemeler çerçevesinde ulaşılan tespitler dikkate alınarak;

- ilgili kişilerin rızalarını almadan veya Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında hüküm altına alınan işleme şartlarını sağlamadan, telefon numaralarına SMS göndermek, arama yapmak veya e-posta adreslerine posta göndermek suretiyle reklam içerikli ileti yönlendiren veri sorumluları ile veri sorumluları adına reklam içerikli mesaj/e-posta göndermek veya arama yapmak amacıyla ilgili kişilerin açık rızaları bulunmaksızın bu verileri kullanan veri işleyenlerin söz konusu veri işleme faaliyetlerini Kanunun 15 inci maddesinin (7) numaralı fıkrası uyarınca derhal durdurması gerektiği,
- Kanunun 12 nci maddesi kapsamında veri sorumlusunun kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda olduğu ve kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, anılan tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumlu olduğu,

- Belirtilen şekilde söz konusu faaliyetlerde bulunan veri sorumluları hakkında Kanunun 18 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edileceği,
- Bahse konu şekilde işlenen kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş olabileceği de göz önüne alınarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme” başlıklı 136 ncı maddesi çerçevesinde ilgili veri sorumluları hakkında gerekli hukuki işlemlerin tesisi için konunun 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi uyarınca ihbaren ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına bildirileceği

hususlarında kamuoyunun bilgilendirilmesine ve bu İlke Kararının Kurumun internet sitesi ile Resmi Gazetede yayımlanmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

Veri sorumlusu nezdindeki kişisel verilere erişim yetkisi bulunan personelin yetkisi ve amacı dışında söz konusu verileri işlemesi hususunun değerlendirilmesine ilişkin
31/05/2018 tarih ve 2018/63 sayılı ilke kararı

Karar Tarihi : 31/05/2018

Karar No : 2018/63

Konu Özeti : Veri sorumlusu nezdindeki kişisel verilere erişim yetkisi bulunan personelin yetkisi ve amacı dışında söz konusu verileri işlemesi hususunun değerlendirilmesi

Veri sorumlusu nezdinde bulundukları pozisyon veya görev itibarıyla kişisel verilere erişime yetkisi olanlar tarafından, yetkilerini aşarak ve işleme amacı dışında söz konusu verilerin

işlendiği hususunda Kuruma intikal eden ihbar ve şikâyetlere ilişkin yapılan değerlendirme sonucunda, uygulamada yaşanan problemlerin önüne geçilebilmesini teminen;

- Bir veri sorumlusu nezdinde bulundukları pozisyon veya görev itibarıyla kişisel verilere erişme yetkisi olanlar tarafından, yetkileri aşmak ve/veya yetkilerini kötüye kullanmak suretiyle, kişisel amaçlara veya nedenlere bağlı olarak işleme amacı dışında söz konusu kişisel verilerin işlenmesi ve/veya bu verilerin üçüncü kişilerle paylaşılması 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına aykırılık teşkil edeceğinden, bu kapsamdaki eylemlerin önlenmesi amacıyla veri sorumlularınca uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirin alınması gerektiği hususunda veri sorumlularının bilgilendirilmesine,
- Kanunun 15 nci maddesinin (6) numaralı fıkrası uyarınca alınan bu ilke kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına

oy birliği ile karar verilmiştir.

Rehberlik Hizmeti Veren İnternet Sitelerinde/Uygulamalarda
Kişisel Verilerin Korunmasına Yönelik
Kişisel Verileri Koruma Kurulunun
21/12/2017 Tarihli ve 2017/61 Sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 21/12/2017

Karar No : 2017/61

Konu Özeti : Rehberlik Hizmeti Veren İnternet Sitelerinde
Uygulamalarda Kişisel Verilerin Korunması

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) hükümlerine aykırı olarak ilgili kişilerin açık rızalarını almaksızın isimden telefon numarası veya telefon numarasından isim sorgulanması şeklinde rehberlik hizmeti veren internet siteleri ve uygulamalara ilişkin olarak Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal eden ihbar ve şikâyetler kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda; çeşitli uygulamalar, internet siteleri veya sosyal medya hesapları üzerinden kişisel verileri toplayarak bu verilerin paylaşımını sağlayan, isim sorgulandığında telefon numarası bilgisine, telefon numarası sorgulandığında da isim bilgisine erişme ve başkalarının telefon rehberinde nasıl kayıtlı olduğunu öğrenme gibi konularda hizmet veren birçok uygulamanın ve internet sitesinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendinde “*kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden dü-*

zenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem” kişisel verilerin işlenmesi olarak düzenlenmiş olup sayılan eylemlerden birinin gerçekleştirilebilmesi için öncelikle Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde sayılan işlenme şartlarından birinin bulunması, ayrıca Kanun ile öngörülen diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda;

- Kanunda ve ilgili mevzuatta dayanağı bulunmaksızın ilgili kişilerin iletişim bilgilerinin paylaşımını yapan internet siteleri ve mobil uygulamalar tarafından gerçekleştirilen veri işleme faaliyetinin Kanunun 15 inci maddesinin (7) numaralı fıkrası uyarınca derhal durdurulması gerektiği,
- Belirtilen şekilde söz konusu faaliyetlerde bulunan internet sitelerinin/uygulamaların faaliyetlerine son vermediğine ilişkin bilgi edinilmesi halinde bu internet sitelerine/uygulamalara erişimin engellenmesi adına gereğinin yapılmasını teminen yetkili kurumlara başvuruda bulunulacağı, öte yandan kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş olabileceği de dikkate alınarak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme” başlıklı 136 ncı maddesi çerçevesinde ilgili internet siteleri/uygulamalar hakkında gerekli hukuki işlemlerin tesisi için konunun Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi uyarınca ihbaren Cumhuriyet Başsavcılığına bildirileceği

hususlarında kamuoyunun bilgilendirilmesine,

- Kanunun 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrası uyarınca alınan bu ilke kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına ve bu karara uymayanlar hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında işlem yapılacağına oy birliği ile karar verilmiştir.

Banko, Gişe, Masa gibi Hizmet Alanlarında Kişisel Verilerin Korunmasına Yönelik Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 21/12/2017 Tarihli ve 2017/62 Sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 21/12/2017

Karar No : 2017/62

Konu Özeti : Banko, Gişe, Masa gibi Hizmet Alanlarında Kişisel Verilerin Korunması

Banko, gişe ve masa gibi vatandaşa hizmet sunulan alanlarda yaşanan kişisel veri güvenliği ihlallerine ilişkin olarak Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal eden ihbarlar kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda, uygulamada yaşanan problemlerin önüne geçilmesini teminen;

- Bankacılık ve sağlık sektörleri başta olmak üzere birden fazla çalışan ile birlikte bitişik düzende hizmet veren posta ve kargo hizmetleri, turizm acenteleri, zincir mağazaların müşteri hizmetleri bölümleri, çeşitli abonelik işlemlerinin yapıldığı kuruluşlar ile belediye, vergi ve nüfus ile ilgili işlemler gibi hizmetlerin verildiği kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarının, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 12 nci maddesi uyarınca kişisel verilerin korunma-

sı ile ilgili olarak; banko/gişe/masa gibi bölümlerde yetkisi olmayan kişilerin yer almasını önleyecek ve aynı anda birbirlerine yakın konumda hizmet alanların birbirlerine ait kişisel verileri duymasını, görmesini, öğrenmesini veya ele geçirmesini engelleyecek nitelikte gerekli teknik ve idari tedbirleri almasına,

- Kanunun 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrası uyarınca alınan bu ilke kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına ve bu karara uymayanlar hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında işlem yapılacağına

oy birliği ile karar verilmiştir.

Belediyelerin ödeme ve borç sorgulama hizmetleri hakkında
Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 21/04/2022 Tarihli ve
2022/388 sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 21/04/2022

Karar No : 2022/388

Konu Özeti : Belediyelerin ödeme ve borç sorgulama
hizmetleri hakkında İlke Kararı

Kişisel Verileri Koruma Kurumuna iletilen çeşitli ihbarlarda belediyelerin çevrimiçi olarak sunmuş olduğu emlak vergisi ödeme/hızlı ödeme veya borç sorgulama sayfalarında yalnızca TC kimlik numarası girilerek vatandaşın emlak bilgilerine ulaşılmasının kişisel verilerin korunması açısından sorun teşkil ettiği ifade edilerek, konunun 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında incelenmesi talep edilmiştir.

Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında “*Veri sorumlusu; a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.*” hükmünü amirdir. Anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında veri sorumluları ile veri işleyen kişilerin öğrendikleri kişisel verileri Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamayacağı ve işleme amacının dışında kullanamayacağı; (5) numaralı fıkrasında ise işlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusunun bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildireceği, Kurulun, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Bu kapsamda, kişisel verilerin işlenmesi sürecinde veri sorumlularının alması gereken teknik ve idari tedbirler konusunda uygulamada açıklık sağlanması ve iyi uygulama örnekleri oluşturması amacıyla Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından hazırlanarak Kurum internet sayfasında yayımlanan Kişisel Veri Güvenliği Rehberinde (Teknik ve İdari Tedbirler) kişisel verilere gerekli durumlarda uzaktan erişilmesi halinde iki kademeli kimlik doğrulama kontrolünün uygulanması güvenliğin sağlanması adına alınması gereken tedbirler arasında sayılmaktadır. Bu itibarla kişisel verilere uzaktan erişilmesi halinde 3. kişilerin kolayca ulaşamayacağı şekilde iki aşamalı sorgulama sistemi

kullanılması gerekli olup, örneğin kişinin TC kimlik numarası ve doğum günü bilgisinin sorgulanarak erişim imkânı veren sistemler tek kademeli doğrulama olarak belirlenirken, kişinin TC kimlik numarasının yanı sıra kişiye özel oluşturulmuş şifre ya da kişinin daha önce bildirmiş olduğu telefon numarasına iletilen SMS kodu ile erişim sağlanan sistemler iki kademeli doğrulama olarak kabul edilmektedir.

Kişisel Veri Güvenliği Rehberi'nin *"Teknik ve İdari Tedbirler Mevcut Risk ve Tehditlerin Belirlenmesi"* başlıklı 2.1 maddesinde de *"Kişisel verilerin güvenliğinin sağlanması için öncelikle veri sorumlusu tarafından işlenen tüm kişisel verilerin neler olduğunun, bu verilerin korunmasına ilişkin ortaya çıkabilecek risklerin gerçekleşme olasılığının ve gerçekleşmesi durumunda yol açacağı kayıpların doğru bir şekilde belirlenerek buna uygun tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu riskler belirlenirken; kişisel verilerin özel nitelikli kişisel veri olup olmadığı, mahiyeti gereği hangi derecede gizlilik seviyesi gerektirdiği, güvenlik ihlali halinde ilgili kişi bakımından ortaya çıkabilecek zararın niteliği ve niceliği dikkate alınmalıdır. Bu risklerin tanımlanması ve önceliğinin belirlenmesinden sonra; söz konusu risklerin azaltılması ya da ortadan kaldırılmasına yönelik kontrol ve çözüm alternatifleri; maliyet, uygulanabilirlik ve yararlılık ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmeli, gerekli teknik ve idari tedbirler planlanarak uygulamaya konulmalıdır."* ifadelerine yer verilmektedir. Buna bağlı olarak kişilerin bilgilerine kolayca erişilmesi riskini barındıran tek kademe doğrulama sistemleri-

nin yerine bu riski önemli ölçüde azaltacak ya da ortadan kaldıracak iki faktörlü doğrulama yöntemleriyle sorgulamaların uygulamaya konulması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede belediyeler tarafından emlak vergisi ödeme/hızlı ödeme veya borç sorgulama vb sayfalar aracılığıyla çevrimiçi olarak sunmuş oldukları hizmetler kapsamında Kanunun 12 nci maddesinde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve herhangi bir veri ihlalinin önlenmesi amacıyla; çift faktörlü doğrulama için ilk doğrulamanın TC kimlik no, ad soyad, vergi no, sicil no gibi verilerle yapılırken ikincil düzeydeki doğrulamanın kişiye özel oluşturulmuş SMS ya da e-postaya iletilen şifre gibi bir sistemle gerçekleştirilmesi, ikincil düzeyde kişiye ait başkalarının da erişebileceği telefon no, doğum tarihi, anne baba adı, sicil no gibi bilgiler yerine sadece kişiye özel olarak belirlenecek ve sadece ilgili kişinin erişebileceği verilerin istendiği sistemler ya da üyelik sistemi ile söz konusu hizmetlerin sunulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bu değerlendirmeler ışığında;

- Belediyelerin emlak vergisi ödeme/hızlı ödeme ve borç sorgulama hizmetlerinde üyelik ve şifre ya da çift faktörlü doğrulama kullanmak sureti ile Kanunun 12 nci maddesi kapsamında gerekli teknik ve idari tedbirleri alması gerektiğine,
- Söz konusu önlemleri almayan belediyeler hakkında iletilecek şikayet/ihbarlar doğrultusunda ilgili belediye hakkında Kanunun 18 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunda kamuoyunun bilgilendirilmesine,

- Belediyelerin emlak vergisi ödeme/hızlı ödeme ve borç sorgulama hizmetlerinde Kanunun 12 nci maddesi kapsamında “üyelik ve şifre” ya da “çift faktörlü doğrulama” kullanılması gerektiği hususunda Kanunun 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrası kapsamında İlke Kararı alınarak Resmi Gazetede ve Kurumun internet sayfasında yayımlanmasına

oybirliği ile karar verilmiştir.

Araç kiralama sektöründeki kara liste uygulamaları hakkında
Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 23/12/2021 tarihli ve
2021/1304 sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 23/12/2021

Karar No : 2021/1304

Konu Özeti : Araç kiralama sektöründeki kara liste
uygulamaları hakkında İlke Kararı

Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal eden ihbarlar kapsamında Kanunun 15’inci maddesi çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu (Kurul) tarafından yürütülen incelemeler sonucunda araç kiralama sektöründe “kara liste” yazılımlarına/ programlarına/ uygulamalarına başvurulduğu anlaşılmıştır.

Araç kiralama sektöründe kullanılan bahse konu “kara liste” uygulamaları ile,

- Araç kiralama yazılımcısı ve satıcısı kişilerin araç kiralama firmalarına (veya araç kiralama işi yapan gerçek kişilere) “kara liste” özelliği de içeren araç kiralama yazılımları sundukları,

- Araç kiralama firmaları tarafından söz konusu yazılımlara kendi müşterileri olan araç kiralayan gerçek kişilerin kişisel verilerinin işlendiği; işlenen bu veriler arasında araçların kullanım sürecinde meydana gelen olumsuzlukları veya araç kiralama firmasının yorumlarını da içeren “kara liste” bilgilerinin yer aldığı,
- Bu bilgilerin araç kiralama firmaları tarafından sonraki kiralamalar için karar verirken kullanılmak üzere işlendiği,
- Öte yandan bahse konu yazılımların, bir araç kiralama firmasının kendi girdiği verileri diğer araç kiralama firmalarına da açmasına da olanak veren sistemler olarak tasarlandığı,
- Dolayısıyla araç kiralama firmasından yazılıma, yazılımdan ise söz konusu yazılımı kullanan diğer araç kiralama firmalarına kara listeye ilişkin veri akışı/paylaşımı sağlayan bir sistem oluşturulduğu, araç kiralayan ilgili kişilerin kişisel verilerinin de böylece karşılıklı olarak paylaşılmakta olduğu
- Genel olarak yazılım şirketleri tarafından sunulan hizmetin, SaaS (Software as a Service) şeklinde olduğu, SaaS hizmetinin gereği olarak veri tabanı ve yazılımın yönetiminin yazılım şirketlerinde olup araç kiralama firmalarında ve gerektiğinde teknik destek ve geliştirme sağlayabilmesi için yazılım şirketlerinde admin yetkisine sahip kullanıcıların atandığı, sunulan hizmet türü hazır bir SaaS hizmeti olduğundan kaynak kod halinde sunulmadığı, araç kiralama firmalarının yazılım kodlarına müdahalesine izin verilmediği, bu sebeple araç kiralama firmalarının yetkilerinin içerik sağlamakla sınırlı olduğu,

- Araç kiralayan bir gerçek kişinin, müşterisi olduğu araç kiralama firmasına kiralama sözleşmesi kapsamında gerekli olan kişisel verilerini sağlarken, bu süreçte firmaya sağladığı verilerin, firma ile yaşadığı olumlu/olumsuz ilişkisinin, araca verdiği zarar, ödeme sürecinde yaşanan sorunlar gibi kişisel verilerinin kara liste özelliği içeren yazılımlar vasıtasıyla müşterisi olduğu araç kiralama firması haricinde bilinmeyen sayıda kullanıcı ile paylaşıldığına dair bilgi sahibi olmadığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (Kanun) *"Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinin 1 numaralı fıkrasının (ç) bendinde ilgili kişi, *"kişisel verisi işlenen gerçek kişi"*, (d) bendinde kişisel veri, *"kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi"*, (e) bendinde kişisel verilerin işlenmesi, *"Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem"*, (ı) bendinde veri sorumlusu, *"kişisel verilerin işleme amacını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişi"* olarak tanımlanmıştır.

“Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı Kanun’un 5’inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, (2) numaralı fıkrasında ise kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesinin mümkün olduğu hükme bağlanmıştır.

Kanunun 8’inci maddesinde *“(1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz. (2) Kişisel veriler; 5’inci maddenin ikinci fıkrasında, yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6’ncı maddenin üçüncü fıkrasında, belirtilen şartlardan birinin bulunması halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir. (3) Kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.”* hükmü düzenlenmiştir.

Öte yandan, Kanun'un 11'inci maddesi ilgili kişinin haklarını düzenlemekte olup maddenin 1 (g) bendi, *"işlenen kişisel verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme"* hakkını içermektedir.

Kanunun 12 inci maddesinde ise, veri sorumlularının kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun ilgili maddeleri gereğince araç kiralama faaliyetinin kolluk kuvvetlerine bildirilme zorunluluğu bulunmaktadır. Dolayısıyla, araç kiralama firmalarının Kiralık Araç Bildirim Sistemine (KABİS) veri girişi yapmaları bağlamında kişisel veri işlemleri, Kanunun 5'inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan *"Kanunlarda açıkça öngörülmesi"* işleme şartı ile (ç) bendinde yer alan *"veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması"* işleme şartları kapsamında değerlendirilebilecektir.

Ayrıca, araç kiralama işi taraflar arasında akdedilen bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilmekte olduğundan Kanunun 5'inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan *"bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verile-*

rin işlenmesinin gerekli olması” işleme şartı kapsamında ilgili kişilerin kişisel verilerinin araç kiralama firmalarınca işlenmesi mümkündür.

Kara liste benzeri veri kayıtları bakımından ise kişisel verilerin işletme faaliyetleri ile sınırlı olmak üzere işlenmesi ile yazılım firmaları aracılığıyla diğer veri sorumlularına açılmasının farklılık arz edeceği değerlendirilmektedir. Kanun’un 5’inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (f) bendinde *“ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması”* işleme şartı düzenlenmiş olup ilgili kişinin temel hak ve özgürlükleri ile veri sorumlusunun meşru menfaatleri arasında yapılacak denge testi sonucunda meşru menfaatin baskın gelmesi durumunda, işletme faaliyetleri ile sınırlı olmak kaydıyla, başka bir ifadeyle veri sorumlusu bünyesinde olmak üzere kara liste kaydı yapılmasının somut olaya göre ayrıca değerlendirilmek koşuluyla uygulanabilir olabileceği; ancak işlenen kişisel verilerin aynı yazılımı kullanan diğer veri sorumlularına (diğer araç kiralama firmalarına) açılması halinde ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edilmeme şartının karşılanamayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca bir araç kiralama firmasının işlediği kişisel verileri yazılım vasıtasıyla bilinmeyen sayıda araç kiralama firması ile paylaşmasının Kanunun 4’üncü maddesinde düzenlenen Genel İlkelerden *“hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma”, “belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme”, “amaçla bağlantılı,*

sınırlı ve ölçülü olma” ilkelerine aykırılık teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

Öte yandan, ihbara konu kara liste uygulamalarında araç kiralama firmaları, gerçek kişi müşterilerden kişisel verileri ilk elden toplayan veri sorumlularıdır. Ancak, kara liste kaydına erişimin bir firma ile sınırlı kalmadığı, yazılıma aktarılan kişisel verilere yazılımı kullanan diğer araç kiralama firmalarının da erişim sağlayabildiği ve veri üzerinde hâkimiyetleri olduğu dikkate alındığında, kara liste kaydını kendi menfaatleri doğrultusunda kullanan araç kiralama şirketleri ile yazılım şirketlerinin ortak veri sorumluluğunun ortaya çıkacağı değerlendirilmektedir.

Ortak veri sorumlularına ilişkin sorumluluk ve kusur miktarlarının belirlenmesi açısından her halükarda olay bazında veri işleme süreçlerinin incelenmesi; kusurun ve söz konusu veri üzerindeki kontrolün kimde olduğunun tespiti gerekecektir. Ortak veri sorumluları arasında kusurluluk belirlenirken işlenen verinin ilk ve son kullanıcısının kim olduğu; veri girişini kimin yaptığı; hangi amaçla söz konusu verinin girildiği; verinin değiştirilmesine veya silinmesine yahut aktarılmasına kimin karar verdiği; veriyi toplayan dışında kalan veri sorumlularının bu veri ile hangi faaliyetleri gerçekleştirdiği vb. etkenlere dikkat edilecektir.

Araç kiralama sektöründe kara liste uygulamalarının ilgili kişinin hakları bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Kara liste kapsamında kişisel veri işlenmesi kişilerin Kanun’un 11’inci maddesinden kaynaklanan haklarını gereği gibi kullana-

bilmelerinin önünde engel teşkil edecektir. Şöyle ki, bu tür bir veri işleme kara liste uygulamalarının doğası gereği, kişi hakkında olumsuz bir sonuca ulaşılmasını, bu olumsuz sonucun kara listeye işlenmesini ve kişi hakkında bu olumsuz sonuca göre karar verilmesini içereceği için, yapılan profillemeye neticesinde ilgili kişi hakkında olumsuz bir sonuç ortaya çıkacak; ancak araç kiralayan ilgili kişinin kişisel verilerinin paylaşıldığı diğer araç kiralama firmalarının kim olduğunu bilebilecek durumda olmaması nedeniyle, Kanunun 11'inci maddesinden kaynaklanan haklarını bu veri sorumluları nezdinde ileri sürabilmesi güçleşecektir.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında;

- Kanunun 4'üncü maddesinde düzenlenen genel ilkelere, Kanun'un 5'inci maddesinde düzenlenen işleme şartlarına ve Kanunun 8'inci maddesinde düzenlenen aktarıma ilişkin hükümlere aykırı olarak araç kiralama sektöründe kara liste uygulamaları kapsamında kişisel verilerin işlenmesi halinde, söz konusu veriler üzerinde hâkimiyeti bulunan araç kiralama şirketlerinin yazılım şirketleri ile ortak veri sorumlusu olarak değerlendirileceklerine,
- Hukuka aykırı bu gibi uygulamalara son verilerek, araç kiralama sektöründe kişisel veri işleme süreçlerinin Kanuna uygun olmasını teminen Kanun'un 12'nci maddesinde düzenlenen gerekli teknik ve idari tedbirlerin veri sorumlularınca alınması gerektiğine,

- Söz konusu önlemleri almaksızın ve Kanun hükümlerine aykırı şekilde araç kiralama sektöründe kara liste uygulamasına başvuran veri sorumluları hakkında Kanunun 18 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunda kamuoyunun bilgilendirilmesine,
- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 15 inci maddesinin altıncı fıkrası hükmü uyarınca alınan bu İlke Kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına

oybirliği ile karar verilmiştir.

Veri sorumluları tarafından kişilerin telefon numarası, e-posta adresi gibi iletişim kanallarına Kanuna aykırı şekilde gönderilen üçüncü kişilere ait kişisel veriler hakkında Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 22/12/2020 tarihli ve 2020/966 sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 22/12/2020

Karar No : 2020/966

Konu Özeti : Veri sorumluları tarafından kişilerin telefon numarası, e-posta adresi gibi iletişim kanallarına Kanuna aykırı şekilde gönderilen üçüncü kişilere ait kişisel veriler hakkında İlke Kararı

Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal eden şikâyet ve ihbarlar kapsamında; e-ticaret, telekomünikasyon, ulaşım, turizm gibi muhtelif sektörlerde faaliyet gösteren veri sorumlularınca, fatura, ekstre, rezervasyon belgesi gibi kişisel veri içeren dokü-

manların SMS ve/veya e-posta vasıtasıyla gönderimini teminen ilgili kişilerden telefon numarası ve/veya e-posta adreslerini beyan etmelerinin istenildiği, bununla birlikte ilgili kişiler tarafından söz konusu bilgilerin beyanında yanlışlık olabildiği veya yine ilgili kişilerce üçüncü kişilere ait bilgilerin beyan edilmesi neticesinde, ilgili kişilere ait verileri içeren bahse konu dokümanların üçüncü kişilere iletildiği görülmektedir.

Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ancak bu kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebileceği hüküm altına alınmış ve (2) numaralı fıkrasında kişisel verilerin işlenmesinde “a) *Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma* b) *Doğru ve gerektiğinde güncel olma*. c) *Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme*. ç) *İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma*. d) *İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme*.” ilkelerine uyulmasının zorunlu olduğu düzenleme altına alınmıştır.

Bu ilkeler arasında yer alan kişisel verilerin doğru ve gerektiğinde güncel bir şekilde tutulması, veri sorumlusunun çıkarına uygun olduğu gibi ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerinin korunması açısından da gerekli olup, veri sorumlusunun eğer kişisel verilere dayalı olarak ilgili kişiye dair bir sonuç oluşturuyor ve doğuruyorsa kişisel verilerin doğru ve gerektiğinde güncel olmasının sağlanması noktasında aktif özen yükümlülüğü bulunmaktadır. Bunun dışında veri sorumlusunun her zaman

ilgili kişinin bilgilerinin doğru ve gerektiğinde güncel olmasını temin edecek kanalları açık tutması önem arz etmektedir. Aksi takdirde, kişilerin, güncel olmayan veya yanlış tutulan kişisel verileri nedeniyle maddi ve manevi zarar görmesi gündeme gelebilecektir. Bu anlamda, kişisel verilerin doğru ve gerektiğinde güncel tutulabilmesini temin etmek amacıyla; kişisel verilerin elde edildiği kaynakların belirli olması ve kişisel verilerin toplandığı kaynağın doğruluğunun tespit edilmesi ile kişisel verilerin doğru olmamasından kaynaklı ilgili kişiler açısından olumsuz sonuçlar ortaya çıkmasının önlenmesi kapsamında ilgili kişilerce beyan edilen iletişim bilgilerinin doğrulanmasına yönelik (telefon numarası ve/veya e-posta adresine doğrulama kodu/linki gönderilmesi vb.) makul önlemler alınması gerekli görülmektedir.

Öte yandan, Kanunun 12 inci maddesinde veri sorumlularının kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda; veri sorumluları tarafından kişilerin telefon numarası, e-posta adresi gibi iletişim kanallarına, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırılık oluşturacak şekilde üçüncü kişilerin kişisel verilerini içeren ekstre, fatura vb. belgelerin gönderilmesinin önlenmesini teminen; Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince veri sorumluları

tarafından kendilerine bildirilen iletişim bilgilerinin doğruluğunu teyit edecek mekanizmaların oluşturulması adına gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınması hususunda Kanunun 15 inci maddesinin 6 numaralı fıkrası uyarınca İlke Kararı alınmasına ve söz konusu İlke Kararının Kurumun internet sayfasında ve Resmi Gazetede ilan edilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Hukuka aykırı olarak elde edilen veriler üzerinden vatandaşların kimlik ve iletişim bilgileri gibi kişisel verilerinin sorgulanmasına imkân tanıyan yazılım/program/uygulamalara yönelik Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 18/10/2019 tarihli ve 2019/308 sayılı İlke Kararı

Karar Tarihi : 18/10/2019

Karar No : 2019/308

Konu Özeti : Hukuka aykırı olarak elde edilen veriler üzerinden vatandaşların kimlik ve iletişim bilgileri gibi kişisel verilerinin sorgulanmasına imkân tanıyan yazılım/program/uygulamalar hakkında

Adalet Bakanlığı tarafından CİMER üzerinden Kişisel Verileri Koruma Kurumuna (Kurum) ve Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirilen başvuruda özetle; bir veri sorumlusunun T.C kimlik no ve adres bulmaya yarayan bir program kullanmakta olduğu, bu programa herhangi bir şahsın ismi yazıldığında programın, T.C. kimlik numarası, ikametgâh adresi, akrabaları ve aynı hanede oturanların bütün kimlik bilgilerini verdiği, ihbarda bulunanın delil olması için ve programın nasıl çalıştığını göstermek için

video kaydı aldığı ve bu video kaydında bazı isimleri sorguladığı ve programın kimlik ve adres bilgilerini tek tuşla verdiği, bu programın yasa dışı olduğu kanaatinde olduğu, veri sorumlusunun iş yerindeki masaüstü bilgisayarında, laptoplarında ve şahsi laptopunda bu programın kurulu ve çalışır vaziyette bulunduğu belirtilerek bu konuda gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Kurumumuza da intikal ettirilen söz konusu başvurusunun, iddiasını tevsik edici mahiyette somut herhangi bir bilgi veya belgeyi Kurumumuza ibraz etmesi durumunda ihbar kabul edilerek, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında incelemeye alınabileceği yönünde ihbarda bulunana bilgi verilmesi üzerine Kuruma yapılan başvuruda sunulan bahse konu video kaydı incelendiğinde;

- Ekranda görülen bir dizüstü bilgisayarın ana sayfasında bulunan program ikonu tıklanarak açılan menüde kullanıcı adı ve parola girildiğinde bir sorgulama sayfası ile karşılaşıldığı,
- Bir kimseye ait ad ve soyad bilgileri girilerek arama yapıldığında, ilgilinin ve varsa aramaya konu kimseyle aynı ad ve soyada sahip diğer kimselerin T.C. kimlik numarası, ad, soyad, cinsiyet, ana adı, baba adı, doğum yeri, doğum tarihi, nüfusa kayıtlı olunan il ve ilçe bilgileri ile geçmiş yıllara ilişkin kayıtları da içerecek şekilde adres bilgisine ulaşılabildiği,
- Video kaydında örnek bir sorgulama yapılmamış olmakla birlikte, sorgulama sayfasında “Aynı Hanedekiler ” şeklinde seçimlik olarak işaretlenebilen bir alanın da bulunduğu ve programın “Toplu Sorgulama” isimli bir sekmeyi de ihtiva ettiği

görülmüş olup söz konusu kaydın ilgili kişinin CİMER başvurusunda yer verdiği iddialarını tevsik edici mahiyette olduğu anlaşılmıştır.

İlgili kişinin ihbar başvurusunda, programın iddianın yöneldiği veri sorumlusu tarafından mı yazıldığı/ oluşturulduğu ya da üçüncü bir kişiden/kişilerden/tüzel kişiden mi temin edildiği/ satın alındığı, eğer bu şekilde temin edilmiş ise bu üçüncü kişi/kişilerin/tüzel kişinin kim/kimler olduğu yönünde herhangi bir bilgiye yer verilmemekle birlikte bahse konu video kaydındaki programın giriş ekranı görüntülerinde yer alan “Üye Girişi-....., “SMS Aktivasyon Kodu” ile “Lütfen Dikkat! Uygulamamız bir ay sonra Sabit IP sistemine geçecektir. Tüm kullanıcılarımızın bu hususta gereğini yapmasını rica ederiz.” şeklindeki açıklama ve ifadelerden hareketle, programın iddianın yöneldiği veri sorumlusu tarafından üçüncü bir kişiden/kişilerden/tüzel kişiden temin edildiği/satın alındığı kanaatine ulaşılmıştır.

Bu noktada, programa ve programın sahibi firmaya ilişkin olarak internet üzerinden yapılan araştırmada aynı isimde, farklı hizmet kollarında ve farklı amaçlarla oluşturulan birçok programın bulunduğu görülmüş; tereddüde mahal bırakmayacak şekilde, ihbar başvurusuna konu program ile ilgili olduğu değerlendirilebilecek bir internet sayfasına ise ulaşılamamıştır.

Bununla birlikte, kamuoyuna yansıyan bazı haberlerde konuya ilişkin açıklamalara yer verildiği görülmüştür. Söz konusu haberlerden de görüldüğü üzere, ilgili kişinin ihbar başvurusuna konu programa benzer şekilde, hukuka aykırı olarak elde

edildiği değerlendirilen veriler üzerinden vatandaşların kimlik, adres vb. kişisel verilerinin sorgulanmasına imkân tanıyan diğer program/ uygulamaların suç örgütleri tarafından para karşılığında aralarında avukatların da bulunduğu kişilere satıldığı; söz konusu yasa dışı faaliyetlerin de farklı tarihlerde çeşitli adli soruşturmalara konu olduğu anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir. Kanunla, kişisel verilerin sınırsız biçimde ve gelişigüzel toplanmasının, yetkisiz kişilerin erişimine açılmasının, açıklanması veya amaç dışı ya da kötüye kullanımı sonucu kişilik haklarının ihlal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Kişisel verilerin hangi kurallara tabi olarak, hangi şartlarda işlenebileceği hususunu kontrol altına alma amacını güden Kanun, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin denetim mekanizmaları getirerek, bu verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini de engellemeyi hedeflemektedir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 135'inci, 136'ncı ve 137'nci maddelerinde ise hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetme, kişisel verileri hukuka aykırı olarak verme, yayma veya ele geçirme suçuna ilişkin yaptırımlar düzenlenmiş olup, 6698 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasında, kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından Türk Ceza Kanunu'nun 135 ila 140'ıncı madde hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair

Kanun'un 6'ncı maddesi hükmü uyarınca da yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olarak Kurumumuz tarafından herhangi bir işlem tesis edilememektedir.

İlgili kişinin, Adalet Bakanlığı tarafından gerek Kurumumuza gerekse Cumhuriyet Başsavcılığına CİMER üzerinden intikal ettirilen başvurusuna Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen cevaba göre, adı geçen söz konusu CİMER başvurusunun Cumhuriyet Başsavcılığı ile Adalet Bakanlığı ve Hâkimler Savcılar Kurulu muhabere bürosunca işleme alındığı görülmektedir.

Kanun'un “Şikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları” başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca Kişisel Verileri Koruma Kurulu (Kurul), şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapacaktır. Ayrıca, aynı maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre, şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ edeceği gibi aynı maddenin altıncı fıkrası hükmüne göre de şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde Kurul, bu konuda ilke kararı olarak, bu kararı yayımlayacaktır.

Kurumumuza ihbar başvurusunda bulunan ilgili kişinin, veri sorumlusunun bir programı, iş yerinde çalışan bütün elemanlarıyla birlikte kullanarak kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirdiği ve yaydığı yönündeki iddialarına ilişkin olarak;

- Cumhuriyet Başsavcılığı ile Adalet Bakanlığı ve Hâkimler Savcılar Kurulu muhabere bürolarınca işleme alındığı görülen ve ilgili kişinin CİMER başvurusu ile Kuruma da intikal etmiş bulunan ihbara konu programa ilişkin olarak, Kurulun görev alanına giren konularda ve ilgili yargı mercileri tarafından söz konusu programı kullandığı belirlenecek veri sorumluları hakkında inceleme başlatılmasına,
- İhbara konu iddiaya ilişkin olarak yargı mercilerince başlatılan/başlatılacak soruşturma süreçlerinin selametine halel getirmemek adına, Kurul tarafından yürütülecek inceleme sürecinin, ihbar başvurusunun intikal ettiği görülen adli ve idari makamlarla koordinasyon içerisinde yürütülmesine,
- Öte yandan, Kurumumuza intikal eden ihbarlar kapsamında avukatlar/hukuk büroları ile finans, gayrimenkul danışmanlık, sigorta vb. sektörlerde faaliyet gösteren bazı kişi ve kuruluşlar tarafından muhtelif yollarla elde edilen veriler üzerinden vatandaşların kimlik ve iletişim bilgileri gibi kişisel verilerinin sorgulanmasına imkân tanıyan yazılım/ program/uygulamaların kullanılmakta olduğu tespit edilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda bu durumun, 6698 sayılı Kanun'un veri sorumlularının veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini düzenleyen 12'nci maddesi hükümlerine aykırılık oluşturduğu dikkate alınarak, yaşanabilecek veri güvenliği ihlallerinin önüne geçilmesini teminen;
- Bu mahiyetteki yazılımları/programları/uygulamaları kullandığı tespit edilenler hakkında Türk Ceza Kanunu kapsa-

mında gerekli adli işlemlerin tesisi için konunun, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158'inci maddesi hükmü uyarınca ihbaren ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirileceği,

- Kurulun görev alanına giren yönüyle de veri sorumluları hakkında 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 18'inci maddesi hükmü çerçevesinde idari işlem tesis edileceği hususlarında kamuoyunun bilgilendirilmesine,
- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 15'inci maddesinin altıncı fıkrası hükmü uyarınca alınan bu ilke kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına

oybirliği ile karar verilmiştir.

16. Veri Sorumluları Sicili

Kanunun 16 ncı maddesi ile veri sorumlularının kaydedileceği Veri Sorumluları Sicili düzenlenmektedir. Maddenin (1) numaralı fıkrasına göre, Veri Sorumluları Sicili, Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulur.

Maddenin (2) numralı fıkrası, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmaları zorunluluğunu getirmiştir. Ancak işlenen verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurul tarafından belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Sicile kayıt zorunluluğuna Kurul tarafından istisna getirilebilmektedir. Bu kapsamda, Kurul kararları ile Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları belirlenmiş olup bugüne kadar konu ile ilgili verilen kararlar şöyledir:

Kurulun 02/04/2018 tarih ve 2018/32 sayılı kararı ile Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları;

- a) Herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla yalnızca otomatik olmayan yollarla kişisel veri işleyenler,
- b) 18/01/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanunu uyarınca faaliyet gösteren noterler,
- c) 04/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa göre kurulmuş derneklerden, 20/02/2008 tarihli ve 5737 sayılı Va-

kıflar Kanuna göre kurumuş vakıflardan ve 18/10/2012 tarihli 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre kurulmuş sendikalardan yalnızca ilgili mevzuat ve amaçlarına uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve sadece kendi çalışanlarına, üyelerine, mensuplarına ve bağlılıklarına yönelik kişisel veri işleyenler,

- c) 22/04/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununa göre kurulmuş siyasi partiler,
- d) 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca faaliyet gösteren avukatlar,
- e) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca faaliyet gösteren Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler.

Kurulun 28/06/2018 tarih ve 2018/68 sayılı kararı ile Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları:

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca faaliyet gösteren Gümrük Müşavirleri ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri.

Kurulun 05/07/2018 tarih ve 2018/75 sayılı kararı ile Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları:

Arabulucular

Kurulun 19/07/2018 tarih ve 2018/87 sayılı kararı ile Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları:

Kurulun 06/07/2023 tarih ve 2023/1154 sayılı kararı ile Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları: Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve yıllık mali bilanço toplamı 100 milyon TL'den az olan gerçek veya tüzel kişi veri sorumlularından ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olmayanlar.

Maddenin (3) numaralı fıkrasında Sicile kayıt başvurusunun bir bildirimle yapılacağı ve bu bildirimin hangi hususları içereceği düzenlenmektedir. Buna göre veri sorumluları tarafından;

- a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri,
- b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar,
- ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları,
- d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler,
- e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler,
- f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre

Sicile kayıt başvurusunda bildirilecektir.

Maddenin (4) numaralı fıkrası gereğince, veri sorumlusu tarafından bildirilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhâl Başkanlığa bildirilir.

Maddenin (5) numaralı fıkrası ile Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik, 30.12.2017 tarihli ve 30286 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmeliğin amacı, 6698 sayılı Kanun gereğince Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulacak olan Veri Sorumluları Sicilinin oluşturulması, idaresi ile Veri Sorumluları Siciline yapılması öngörülen kayıtlara ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SUÇLAR VE KABAHAHLER

17. Suçlar

Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında, kişisel verilere ilişkin suçlar ve cezai yaptırımlar bakımından 26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine (md. 135-140) atıf yapılarak bu suçlar bakımından söz konusu hükümlerin uygulanacağı düzenlenmektedir.

Maddenin (2) numaralı fıkrası ile Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenlerin ise 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

18. Kabahatler

7499 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kanunun 18 inci maddesi ile Kanunda öngörülen yükümlülük-
lere aykırı davranılması halinde uygulanacak idari yaptırımlar
düzenlenmektedir. Bu kapsamda; aydınlatma ve veri güvenli-
ğini sağlama, Kurul kararlarını yerine getirme, Sicile kayıt ve
bildirim ile imzalanan standart sözleşmeyi bildirim yükümlü-
lüklerine aykırı davranılması kabahat olarak öngörülerek idari

para cezası yaptırımına bağlanmıştır. İdari yaptırımlara Kurul tarafından karar verilecektir. Verilen yaptırım kararlarına karşı idari yargı yolu açıktır.

Maddenin (1) numaralı fıkrasına göre Kanunun;

- a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,
- b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- d) 9 uncu maddenin beşinci fıkrasında öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 50.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar

idari para cezası verilir.

Bu miktarlar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

Madde ile kabahatler karşılığında öngörülen idari para cezalarının alt ve üst sınırları arasındaki makas bilinçli olarak geniş

tutulmuştur. Kurul karar verirken, kabahatler hususunda genel kanun niteliğinde olan 30.03.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtildiği üzere kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumunu dikkate alacaktır. Burada amaçlanan, kabahatlerin farklı ekonomik güce sahip gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacak olması nedeniyle, yaptırım uygulanmasında hakkaniyeti sağlamaktır. Buna göre idari para cezalarının miktarının belirlenmesinde; işlenen kişisel veri kategorileri, ihlalin etkilendiği ilgili kişi grubu, ihlale konu işleme faaliyetinin geniş bir etki alanına sahip olup olmadığı, ilgili kişinin zarara uğrayıp uğramadığı, ihlalin süreklilik arz edip etmediği, işleme faaliyetinin ileri seviye teknik ve teçhizatlar vasıtasıyla (Örn. yapay zekâ vasıtasıyla profillemeye yapılmak suretiyle kişisel verilerin işlenmesi gibi) gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, işleminin Kurul tarafından alınmış ilke kararlarına aykırılık teşkil edip etmediği, kabahatin kasten veya taksirle işlenip işlenmediği, teknik ve idari tedbirlerin alınmasında yeterli özenin gösterilip gösterilmediği, veri sorumlusunun ekonomik büyüklüğü gibi çok sayıda kriterden yararlanılmaktadır.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında, (1) numaralı fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde öngörülen idari para cezalarının, veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında, (d) bendinde öngörülen idari para cezasının ise veri sorumlusu veya veri işleyen gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanacağı düzenlenmektedir.

Maddenin (3) numaralı fıkrasında, Kurulca verilen idari para cezalarına karşı, idare mahkemelerinde dava açılabileceği düzenlenmiştir.

Maddenin (4) numaralı fıkrası gereğince; kabahat kapsamında sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi halinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılacaktır ve sonucu Kurula bildirilecektir.

ALTINCI BÖLÜM

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU VE TEŞKİLAT

19. Kişisel Verileri Koruma Kurumu

Kanunun 19 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrası ile Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.

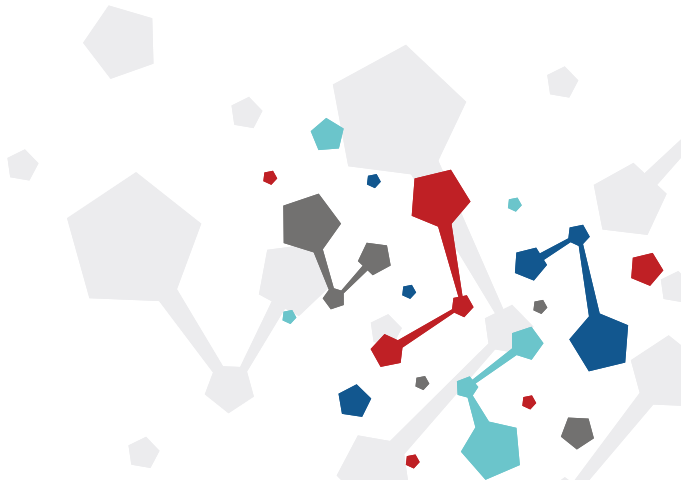
Avrupa Konseyinin 108 sayılı Sözleşmesi ve Avrupa Birliğinin 95/46/EC sayılı Direktifi, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkelerin uygulanmasını izlemek ve yönlendirmek üzere fonksiyonel olarak bağımsız bir şekilde görev yapacak otoritelerin oluşturulmasını öngörmektedir. Avrupa Birliği üyesi tüm ülkelerde veri koruma kurulları görevlerinde bağımsız otoriteler şeklinde yapılandırılmıştır. Mevzuat kanunlar ve mukayeseli hukuk uygulamaları göz önüne alınmak suretiyle Kişisel Verileri Koruma Kurumu da bağımsız bir idari otorite olarak kurulmuştur.

Kurum, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakan ile ilişkilidir. Kurumun merkezi Ankara'dadır. Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşmakta olup Kurumun karar organı Kuruldur.

20. Kurumun Görevleri

Kanunun 20 nci maddesi ile Kurumun görevleri düzenlenmektedir. Buna göre;

- a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- b) İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak,
- c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak,
- ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna sunmak,
- d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek Kişisel Verileri Koruma Kurumunun başlıca görevleridir.

21. Kişisel Verileri Koruma Kurulu

Kanunun 21 inci maddesi ile Kişisel Verileri Koruma Kurulu düzenlenmektedir.

Avrupa Konseyinin 108 sayılı Sözleşmesi ve Avrupa Birliğinin 95/46/EC sayılı Direktifine uygun şekilde Kurul bağımsız olarak kurgulanmıştır.

Maddenin (1) numaralı fıkrasında; Kurulun, Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getireceği ve kullanacağı, görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişinin Kurula emir ve talimat veremeyeceği hüküm altına alınmaktadır. Bu hüküm, Kurulun, görevini bağımsız bir şekilde yerine getirebilmesi bakımından önem arz etmektedir.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında; Kurulun dokuz üyeden oluşacağı, beş üyenin Türkiye Büyük Millet Meclisi, dört üyenin Cumhurbaşkanı tarafından seçileceği düzenlenmiş olup bu durum Kurulun demokratik meşruiyetini güçlendirmektedir.

Maddenin (3) numaralı fıkrası ile Kurula üye olabilmek için aranacak şartlar düzenlenmektedir. Bunlar; Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak, Devlet memuru olmaya ilişkin genel şartları taşımak, herhangi bir siyasi parti üyesi olmamak, en az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmaktır.

Maddenin (5) numaralı fıkrası gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kurula üye seçimini aşağıdaki usulle yapar:

- a) Seçim için, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında b) belirlenecek üye sayısının ikişer katı aday gösterilir ve Kurul üyeleri bu adaylar arasından her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Ancak, siyasi parti gruplarında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak seçimlerde kime oy kullanılacağına dair görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.
- b) Kurul üyelerinin seçimi, adayların belirlenerek ilanından sonra on gün içinde yapılır. Siyasi parti grupları tarafından gösterilen adaylar için ayrı ayrı listeler hâlinde birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır. Siyasi parti gruplarının ikinci fıkraya göre belirlenen kontenjanlarından Kurula seçilecek üyelerin sayısından fazla verilen oylar geçersiz sayılır.
- c) Karar yeter sayısı olmak şartıyla seçimde en çok oyu alan boş üyelik sayısı kadar aday seçilmiş olur.
- ç) Üyelerin görev sürelerinin bitiminden iki ay önce; üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, boşalma tarihinden veya boşalma tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise tatilin bitiminden itibaren bir ay içinde aynı usulle seçim yapılır. Bu seçimlerde, boşalan üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımı, ilk seçimde siyasi parti grupları kontenjanından seçilen üye sayısı ve siyasi parti gruplarının hâlihazırdaki oranı dikkate alınmak suretiyle yapılır.

Maddenin (6) numaralı fıkrası gereğince Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerden birinin görev süresinin bitiminden

kırk beş gün önce veya herhangi bir sebeple görevin sona ermesi hâlinde durum, on beş gün içinde Kurum tarafından, Cumhurbaşkanlığına bildirilir. Üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala yeni üye seçimi yapılır. Bu üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde ise bildirimden itibaren on beş gün içinde seçim yapılır.

Maddenin (7) numaralı fıkrası gereğince, Kurul, üyeleri arasından Başkan ve İkinci Başkanı seçer. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

Maddenin (8) numaralı fıkrası ile Kurul üyelerinin görev süresi dört yıl olarak düzenlenmiştir. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple görevi sona eren üyenin yerine seçilen kişi, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

Maddenin (9) numaralı fıkrası gereğince, seçilen üyeler Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda yemin ederler. Yargıtay'a yemin için yapılan başvuru acele işlerden sayılır.

Maddenin (10) numaralı fıkrası gereğince, Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.

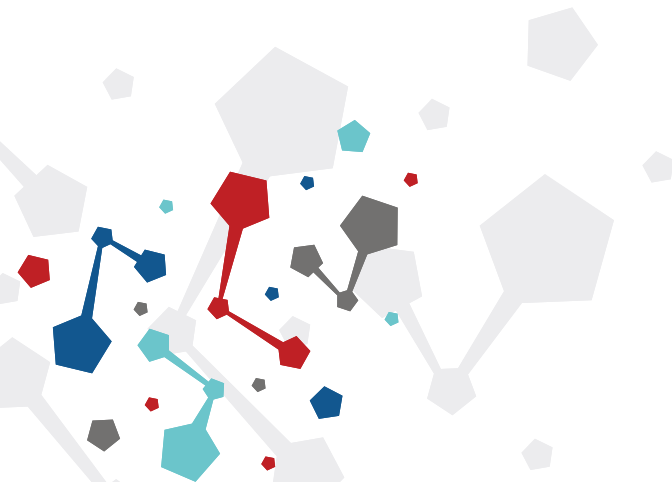
Maddenin (11) ve (12) numaralı fıkraları gereğince, üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 02/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Cumhurbaşkanı tarafından verilir. Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Maddenin (13) numaralı fıkrası gereğince, Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

- a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,
- b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,
- c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,
- ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,
- d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi

hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

Maddenin son fıkrası gereğince; Kurul üyeliğine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde müktesseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından ödenmesine devam olunur. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayıncaya kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır.

22. Kurulun Görev ve Yetkileri

Kanunun 22 nci maddesinde, Kurulun görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Buna göre Kurulun görev ve yetkileri;

- a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak,
- b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak,
- c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak,
- ç) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek,
- d) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak,
- e) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak,
- f) Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak,
- g) Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak,
- h) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek,
- ı) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek,

- i) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek,
- j) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak,
- k) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak,
- l) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak,
- m) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmektir.

23. Kurulun Çalışma Esasları

Kanunun 23 üncü maddesi ile Kurulun çalışma esasları düzenlenmiş olup (1) numaralı fıkra gereğince Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Maddenin (2) numaralı fıkrası gereğince, Kurul, başkan dâhil en az altı üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

Maddenin (3) numaralı fıkrası ile Kurul üyelerinin kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılmaları yasaklanmıştır.

Maddenin (4) numaralı fıkrasında, Kurul üyelerinin sır saklama yükümlülükleri düzenlenmiştir. Buna göre, Kurul üyeleri çalışmaları sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Maddenin (5) numaralı fıkrası ile Kurulda görüşülen işlerin tutanağa bağlanacağı belirtilmiştir. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.

Maddenin (6) numaralı fıkrası gereğince, aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

Maddenin son fıkrasına göre, Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir. Bu kapsamda, Kişisel Verileri Koruma Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 16.11.2017 tarihli ve 30242 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

24. Başkan

Kanunun 24 üncü maddesi ile Kurum Başkanının görevleri düzenlenmektedir. Bu kapsamda Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar.

Maddenin (2) numaralı fıkrası gereğince Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

Maddenin (3) numaralı fıkrasında Başkanın görevleri düzenlenmiştir. Buna göre Başkanın görevleri şunlardır:

- a) Kurul toplantılarını idare etmek,
- b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek,

- c) Başkan Yardımcısını, daire başkanlarını ve Kurum personeli atamak,
- ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak,
- d) Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak,
- e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak,
- f) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak,
- g) Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek,
- h) Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek,
- ı) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

Maddenin son fıkrasında, Kurum Başkanının yokluğunda İkinci Başkanın vekalet edeceği belirtilmiştir.

25. Başkanlığın Oluşumu ve Görevleri

Kanunun 25 inci maddesi, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığının oluşumu ve görevlerini düzenlemektedir. Başkanlık, Kurumun ve Kurulun idari ve mali işleri ile sekretarya hizmetlerini yerine getirecektir. Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Maddeyle, Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanlarının nitelikleri ve atanma usulü ile Başkanlığın görevleri ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları, 6698 sayılı Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilere uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu Teşkilat Yönetmeliği, 26.04.2018 tarihli ve 30403 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik ile Kişisel Verileri Koruma Kurumunun teşkilat yapısı, hizmet birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları belirlenmektedir.

Bu madde kapsamında Başkanlığın görevleri şöyledir;

- a) Veri Sorumluları Sicilini tutmak,
- b) Kurumun ve Kurulun büro ve sekretarya işlemlerini yürütmek,
- c) Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek,

- ç) Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek,
- d) Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak,
- e) Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak,
- f) Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak,
- g) Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak,
- h) Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak,
- ı) Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek,
- i) Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek,
- j) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek,
- k) Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak,
- l) Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

26. Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Uzman Yardımcıları

Kanunun 26 ncı maddesi ile Kurum görevlerinin etkin şekilde yerine getirilebilmesini teminen, bu görevlerin, konusunda uzmanlaşmış kişiler tarafından yürütülmesi ve bu kapsamda Kurumda Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı istihdam edilmesi düzenlenmektedir.

Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmalarını, yetiştirilmelerini, Kişisel Verileri Koruma Uzmanlığına atanmalarına ilişkin usul ve esaslar ile Kişisel Verileri Koruma Uzman ve Uzman Yardımcılarının görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemek üzere Kişisel Verileri Koruma Uzmanlığı Yönetmeliği, 09.02.2018 tarihli ve 30327 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

27. Personele ve Özlük Haklarına ilişkin Hükümler

Kanunun 27 nci maddesi ile Kurul, Başkan ve üyeler ile Kurum personelinin mali ve sosyal hakları düzenlenmektedir. Ayrıca, başka kurum ve kuruluşlarda çalışanlardan uzmanlığına ihtiyaç duyulanların Kurumda görevlendirilmesine ilişkin düzenlemeler ile Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları da belirlenmektedir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

28. İstisnalar

Kanunun 28 inci maddesi ile Kanunun kapsamı dışında tutulan hususlar düzenlenmektedir.

Maddenin (1) numaralı fıkrasında, Kanun hükümlerinin hangi durumlarda uygulanmayacağı, diğer bir ifade ile tamamen Kanun kapsamı dışında tutulan hususlar düzenlenmektedir. Buna göre aşağıda belirtilen durumlarda bu Kanun hükümleri uygulanmayacaktır;

- a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülöklere uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi,
- b) Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi,
- c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi,

- ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi,
- d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.

Bu kapsamda; Milli istihbarat Teşkilatı ile diğer istihbarat birimlerinin milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini ve ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik faaliyetleri kapsamında işlediği veriler Kanunun uygulama alanı dışında tutulmaktadır. Aynı şekilde belirtilen amaçlarla, suç gelirlerinin aklanması, terörizmin finansmanının önlenmesi ve mali suçların araştırılması konusunda yetkili birimler tarafından, yürütülen faaliyetler kapsamında işlenen veriler de bu istisna kapsamındadır. Bu konulardaki yetkili birimin; milli savunmayı, milli güvenliği kamu güvenliğini, kamu düzenini ve ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olmak üzere mali araştırma yapmak, mali istihbarat elde etmek ve üretmek, veri toplamak, şüpheli işlem bildirimleri ve diğer bildirimleri almak, analiz etmek, değerlendirmek, inceleme yapmak ve ilgili kurumlarla paylaşmak suretiyle işlediği veriler de kapsam dışında tutulmaktadır.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında, kısmen Kanun kapsamı dışında kalan hususlar düzenlenmektedir. Buna göre, kural ola-

rak bu fıkra sayılan haller Kanun hükümlerine tabi olmakla birlikte, yalnızca maddenin (2) numaralı fıkrasında belirtilen yükümlülükler bakımından istisna tutulmaktadır. Bu fıkra kapsamında; veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu madde, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç olmak üzere ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci madde ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı madde hükümlerinin belirtilen durumlar bakımından uygulanmayacağı ifade edilmektedir. Ancak her durumda bu kapsamda gerçekleşen veri işleme faaliyetinin, Kanunun diğer hükümlerine ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olması aranacaktır.

Buna göre, Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak şartı ile Kanunun 10, 11 ve 16 ncı maddelerinden muaf tutulan durumlar şunlardır;

- a) Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması,
- b) ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi,
- c) Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması,

- ç) Kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

29. Kurumun Bütçesi ve Gelirleri

Kanunun 29 uncu maddesi ile Kurumun bütçesi ve gelirleri düzenlenmektedir. Buna göre, Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir. Kurumun gelirleri; genel bütçeden yapılacak hazine yardımları, Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler, alınan bağış ve yardımlar, gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler ve diğer gelirlerdir.

30. Değiştirilen ve Eklenen Hükümler

- (10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)
- ila (5) - (26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)
- (7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)
- (11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

31. Yönetmelik

Kanunun 31 inci maddesi ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerin Kurum tarafından yürürlüğe konulacağı öngörülmektedir.

32. Geçiş Hükümleri

Geçici Madde 1

Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Kurul üyelerinin seçilmesi, Başkanlığın kurulması ve teşkilatlanmasının tamamlanması düzenlenmektedir.

Maddenin (2) numaralı fıkrasında, veri sorumlularının Kurul tarafından belirlenecek ve ilan edilecek süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt olmaları öngörülmektedir. Bu düzenlemeyle Kurumun, Sicile yönelik gerekli fiziki ve teknik altyapıyı tamamlaması amaçlanmıştır. Kurum tarafından söz konusu çalışmalar tamamlanarak Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemi oluşturulmuş olup Sicile kayıt tarihleri ilan edilmiştir.

Maddenin (3) numaralı fıkrası ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş olan kişisel verilerin iki yıl içinde Kanunda öngörülen usul ve esaslara uygun hale getirilmesi öngörülmektedir. Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler ise derhâl silinecek, yok edilecek veya anonim hâle getirilecektir. Ancak bu Kanunun yayımı tarihinden önce hukuka uygun olarak alınmış rızalar, bir yıl içinde aksine bir irade beyanında bulunulmaması hâlinde, bu Kanuna uygun olarak kabul edilecektir.

Maddenin (4) numaralı fıkrasında, Kanunda öngörülen yönetmeliklerin bir yıl içinde yürürlüğe konulması, (5) numaralı fıkrasında kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygu-

lanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilmesi gerektiği düzenlenmektedir.

Maddenin (6) numaralı fıkrası gereğince, ilk seçilen Başkan, ikinci Başkan ve kura ile belirlenen iki üye altı yıl; diğer beş üye ise dört yıl görev yapacaktır.

Maddenin (7) numaralı fıkrasında, Kuruma bütçe tahsis edilene kadar; Kurumun giderlerinin Başbakanlık bütçesinden karşılanacağı, Kurumun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetlerinin Başbakanlıkça sağlanacağı düzenlenmektedir. Yine (8) numaralı fıkrafta, Kurumun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekreteryaya hizmetlerinin Başbakanlık tarafından yerine getirileceği düzenlenmektedir.

Geçici Madde 2

Bu madde ile Kuruma naklen uzman alımı düzenlenmektedir.

Buna göre; en az dört yıllık lisans öğrenimi veren siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, hukuk ve işletme fakültelerinden, mühendislik fakültelerinin elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, bilgisayar, bilişim sistemleri mühendisliği bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğrenim kurumlarından mezun olanlardan; mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden ve özel bir yeterlik sınavından sonra 657 sayılı Kanunun

36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen unvanlara ilişkin kurumların merkez teşkilatlarına ait kadrolara atanmış ve bu kadrolarda aylıksız izin süreleri hariç en az iki yıl bulunmuş olanlar ile öğretim üyesi kadrolarında bulunanlar, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az yetmiş puan almış olmak ve atama tarihi itibarıyla kırk yaşından gün almamış olmak kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların sayısı on beşi geçemez.

7499 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle geçici madde eklenmiştir.

Kanunun Geçici 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla, 9 uncu maddenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki birinci fıkrasının, maddenin yürürlüğe giren değişik haliyle birlikte 1/9/2024 tarihine kadar uygulanmaya devam olunacağı düzenlenmiştir.

Kanunun Geçici 3 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasıyla, 1/6/2024 tarihi itibarıyla sulh ceza hâkimliklerinde görülmekte olan başvuruların, bu hâkimliklerce görülmeye devam olunacağı düzenlenmiştir.

KİŞİSEL
VERİLERİN
KORUNMASINA
İLİŞKİN
TERİMLER
SÖZLÜĞÜ

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

Açık Rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza.

Açık Rızanın Geri Alınması: İlgili kişinin, veri sorumlusuna belirli bir konuda, bilgilendirmeye dayanarak ve özgür iradesi ile verdiği rızasını ileriye etkili olmak üzere geri çekmesi.

Aktarım: Kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından yurt içindeki veya yurt dışındaki bir gerçek veya tüzel kişiye, kamu kurum ve kuruluşlarına veya diğer organlara, veri işleyen tarafından yurt dışındaki bir gerçek veya tüzel kişiye, kamu kurum ve kuruluşlarına veya diğer organlara açıklanması.

Aktif Rıza Yöntemi (Opt-in): İlgili kişinin aktif bir hareketini gerektiren ve hareketsiz kalmanın rıza gösterilmediği anlamına gelen rıza yöntemi.

Alenileştirme: Kişisel verilerin ilgili kişi tarafından bilerek ve isteyerek herhangi bir şekilde açıklanması.

Alıcı/Alıcı Grubu: Veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin aktarıldığı gerçek veya tüzel kişi kategorisi.

Anonim Hale Getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesi.

Anonimleştirme: Bkz. Anonim Hale Getirme

Aydınlatma: Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimliği, kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, işlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği, kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile ilgili kişinin diğer haklarının neler olduğu konusunda kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi tarafından ilgili kişiye yapılan bilgilendirme.

Bağlayıcı Şirket Taahhüdü: Çokuluslu grup şirketlerde veya şirketler topluluğunda, yeterli korumanın bulunmadığı ülkelerde kurulu şirketlere yapılacak kişisel verilerin aktarımında yeterli bir korumanın yazılı olarak taahhüt edilmesinde kullanılan veri koruma politikaları.

Başvuru Hakkı: İlgili kişinin, 6698 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ ile düzenlenen diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletme hakkı.

Battaniye Rıza: Belirli bir konu ile sınırlandırılmayan ve ilgili işlemle sınırlı olmayan genel nitelikteki rıza.

Biyometrik Veri: Yüz görüntüleri veya daktiloskopik veriler gibi benzersiz tanıtıcılarla bir gerçek kişinin özgün bir şekilde teşhis ve teyit edilmesini sağlayan, bireyin fiziksel, fizyolojik ve davranışsal özelliklerine ilişkin spesifik teknik işlemlerden kaynaklanan kişisel veriler.

Bulut Bilişim: Düşük seviyede yönetim çabası ya da hizmet sağlayıcı etkileşimi ile hızlı bir şekilde sağlanıp serbest bırakılabilen bilgisayar ağları, sunucular, depolama, uygulamalar ve servisler gibi ayarlanabilir bilişim kaynaklarının müşterek havuzuna her yerden elverişli bir şekilde istenildiğinde ağa erişim sağlayan bir model.

De-Manyetize Etme: Manyetik medyanın özel bir cihazdan geçirilerek çok yüksek değerde bir manyetik alana maruz bırakılması ile üzerindeki kişisel verilerin okunamaz biçimde bozulması işlemi.

Denetim: Veri sorumlusunun Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla kendi kurum veya kuruluşunda yapacağı veya yaptıracağı denetim.

Denge Testi: Birden fazla hak ve menfaatin yarıştığı durumlarda hangi hak ve menfaatin daha üstün geldiğini değerlendirmek için kullanılan test.

Doğrudan Tanımlayıcılar: Tek başlarına ilişki içinde oldukları kişiyi doğrudan açığa çıkaran, ifşa eden ve ayırt edilebilir kılan tanımlayıcılar.

Dolaylı Tanımlayıcılar: Diğer betimleyiciler ile bir araya gelerek ilişki içinde oldukları kişiyi açığa çıkaran, ifşa eden ve ayırt edilebilir kılan tanımlayıcılar.

Düzeltilme Hakkı: İlgili kişinin, eksik veya yanlış işlenmiş olan kişisel verilerinin düzeltilmesini veri sorumlusundan talep etme hakkı.

Elektronik Ortam: Verilerin sayısallaştırılarak işlenmesi, saklanması ve iletilmesinin sağlandığı ortam.

Fiziksel Yok Etme: Optik veya manyetik medyayı eritmek, yakmak, toz haline getirmek ya da bir metal öğütücüden geçirmek gibi işlemlerle kişisel verilerin fiziksel olarak erişilmez kılınması.

Genetik Veri: Bir gerçek kişinin fizyolojisi veya sağlığı ile ilgili benzersiz bilgiler sağlayan ve özellikle söz konusu gerçek kişiden alınan bir biyolojik numunenin analizinden elde edilen, kişinin kalıtım yoluyla veya sonradan edindiği özelliklerine ilişkin veriler.

Gereklilik Testi: İlgili kişinin kişisel verilerinin, veri sorumlusu tarafından veri işleme şartlarının açık rıza dışında kalan diğer hukuki dayanakları çerçevesinde işlenmesinin gerekip gerekmediği hususunun değerlendirilmesi için kullanılan test.

Hassas Veri: Bkz. Özel Nitelikli Kişisel Veri

İlgili Kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişi.

İlgili Kullanıcı: Verilerin teknik olarak depolanması, korunması ve yedeklenmesinden sorumlu olan kişi ya da birim hariç olmak üzere veri sorumlusu organizasyonu içerisinde veya veri sorumlusundan aldığı yetki ve talimat doğrultusunda kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi.

İmha: Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi.

İrtibat Kişisi: Türkiye’de yerleşik olan tüzel kişi veri sorumluları ile Türkiye’de yerleşik olmayan tüzel kişi veri sorumlusu temsilcilerinin 6698 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak çıkarılacak ikincil düzenlemeler kapsamındaki yükümlülükleriyle ilgili olarak, Kurum ile kurulacak iletişim için veri sorumlusu tarafından Veri Sorumluları Siciline kayıt esnasında bildirilen gerçek kişi.

İşleme Şartı: Veri sorumlusunun kişisel verileri işleme faaliyetine dayanak yaptığı, 6698 sayılı Kanunda belirtilen durumlar.

Karartma: Kişisel verilerin bütünüünün, kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek şekilde üstlerinin çizilmesi, boyanması ve buzlanması gibi işlemler.

Katmanlı Bilgilendirme: Veri sorumlusu tarafından ilgili kişiye, kişisel verilerinin işlenmesine ilişkin olarak yapılacak bilgilendirmenin, çoklu kanallardan ve mecralardan istifade edilerek gerçekleştirilmesi.

Kayıt Ortamı: Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin üzerine kaydedilip saklandığı her türlü ortam.

Kayıt Yükümlülüğü: Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik uyarınca gerçekleştirilmesi gereken kayıt ile ilgili yükümlülük.

Kişisel Sağlık Verisi: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü sağlık bilgisi.

Kişisel Veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi.

Kişisel Veri İşleme Envanteri: Veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel verileri işleme faaliyetlerini; kişisel verileri işleme amaçları, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami süreyi, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandırdıkları envanter.

Kişisel Verilerin İşlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi,

değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem.

Kişisel Veri Saklama Süresi: 6698 sayılı Kanun ve diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş kişisel verilerin muhafaza edilebileceği ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası: Veri sorumlularının, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi belirleme işlemi ile silme, yok etme ve anonim hale getirme işlemi için dayanak yaptıkları politika.

Log: Bilişim sistemlerinin ürettiği olay kayıtlarının zaman damgalı olarak tutulması.

Maskeleye: Kişisel verilerin belirli alanlarının, kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek şekilde silinmesi, üstünün çizilmesi, boyanması ve yıldızlanması gibi işlemler.

Meşru Menfaat: İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla gerçekleştirecek işleme faaliyetinde, veri sorumlusunun elde edeceği faydanın meşru, etkin, belirli ve mevcut bir menfaatine ilişkin olması.

Otomatik Yolla İşleme: İnsan müdahalesini ve çabasını en aza indirgeyerek, kişisel verilerin, dijital ortamda elektronik veya bilişim sistemleriyle belirli ölçütlere göre yapılandırılmasıyla gerçekleştirilen işleme.

Ölçülülük: İşlenen kişisel verinin, veri işleme amacının gerçekleştirilmesi için gerekli olanla sınırlı tutulması, işlenen veri ile veri işleme amacı arasında makul bir dengenin bulunması.

Özel Nitelikli Kişisel Veri: Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri.

Pasif Rıza Yöntemi (Opt-out): Özel olarak belirtilmesi halinde kişisel verilerin işlenmeyeceği, aksi halde ilgili kişinin aktif bir hareketi gerekmeksizin kişisel verilerin işlenebildiği rıza yöntemi.

Periyodik İmha: Kanunda yer alan kişisel verilerin işlenme şartlarının tamamının ortadan kalkması durumunda kişisel verileri saklama ve imha politikasında belirtilen ve tekrar eden aralıklarla resen gerçekleştirilecek silme, yok etme veya anonim hale getirme işlemi.

Profilleme: Kişisel verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla işlemek suretiyle, ilgili kişinin işteki performansı, ekonomik durumu, sağlığı, kişisel tercihleri, ilgi alanları, güvenilirliği, davranışları, konumu veya hareketlerine ilişkin hususların analiz edilmesi veya tahmin edilmesi başta olmak üzere söz konusu kişiye ilişkin belirli kişisel özelliklerin değerlendirilmesi şeklindeki kişisel veri işleme biçimi.

Sır Saklama Yükümlülüğü: Veri sorumlusu veya veri işleyenin öğrendikleri kişisel verileri 6698 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak başkalarına açıklamama ve işleme amacı dışında kullanmama yükümlülüğü.

Silme: Kişisel verilerin ilgili kullanıcılar tarafından hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemi.

Şikâyet: İlgili kişinin; veri sorumlusuna yaptığı başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na yapacağı başvuru.

Üzerine Yazma: Manyetik medya ve yeniden yazılabilir optik medya üzerine en az yedi kez 0 ve 1'lerden oluşan rastgele veriler yazarak eski verinin kurtarılmasının önüne geçilmesi işlemi.

Veri Güvenliği: Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önleme, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini engelleme ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamaya yönelik her türlü teknik ve idari tedbirlerle kişisel verilerin korunması.

Veri İşleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi.

Veri İhlali Bildirimi: Veri sorumlusu tarafından işlenen kişisel verilerin, kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusunun bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirmesi.

Veri Kategorisi: Kişisel verilerin ortak özelliklerine göre gruplandırıldığı veri konusu kişi grubu veya gruplarına ait kişisel veri sınıfı.

Veri Kayıt Sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemi.

Veri Konusu Kişi Grubu: Veri sorumlularının kişisel verilerini işledikleri ilgili kişi kategorisi.

Veri Minimizasyonu: Veri sorumlusunun Kanunda belirtilen işleme şartları ve bu şartları gerçekleştirmeye yönelik amaçlarıyla sınırlı, ölçülü ve bağlantılı olarak veri toplaması ve işlemesi.

Veri Sahibi: Bkz. İlgili Kişi

Veri Sızıntısı: Kişisel verilerin, elektronik veya fiziksel yöntemlerle, bir organizasyonun içinden harici bir hedefe veya alıcıya izinsiz olarak aktarılması.

Veri Sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi.

Veri Sorumluları Sicili: Kanuna göre veri sorumlularının kaydolmak zorunda olduğu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından ve Kurulun gözetiminde kamuya açık olarak tutulması öngörülen kayıt sistemi.

Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemi (VERBİS): Veri sorumlularının Sicile başvuruda ve Sicile ilişkin ilgili diğer işlemlerde kullanacakları, internet üzerinden erişilebilen, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen bilişim sistemi.

Veri Sorumlusu Temsilcisi: Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumlularını Veri Sorumluları Sicili hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen konularda asgari temsile yetkili Türkiye’de yerleşik tüzel kişi ya da Türkiye Cumhuriyeti vatan-dışı gerçek kişi.

Veri Süjesi: Bkz. İlgili Kişi

Yeterli Önlem: Özel nitelikli kişisel verilerin işlenebilmesi için veri sorumlusu tarafından alınması gereken ve Kurul tarafından belirlenen önlemler.

Yok Etme: Kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemi.

Adres: Nasuh Akar Mahallesi
1407. Sokak No: 4
Çankaya / ANKARA
Telefon: 0 312 216 50 00
Web: www.kvkk.gov.tr

kvkkurumu